

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਜਨਵਰੀ 16, 1987

January 16, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

Price 50¢

WEEKENDING

Out of Greater Vancouver 65¢

Second Class Mail Reg. No. 5991

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan Punjabi Weekly Newspaper P.O.BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਪ੍ਰਨਾਬ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ

ਵਾਹੁ
ਵਾਹੁ
ਗੁਰੂ
ਗੋਬਿੰਦ
ਸਿੰਘ
ਆਪੇ
ਗੁਰ
ਚੇਲਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਪ੍ਰਨਾਬ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ' ਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਈ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ 'ਚ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਨਾਬ ਮੁਕਰਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁੰਡੂ ਰਾਊ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਸਤੁੱਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ ਭਗਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੋ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚੋਂ ਫਰਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਦੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ ਅਤੇ ਵੈਰਾਗੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚੋਂ ਦੌੜ ਜਾਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਰੋਬੀਨੋ ਨੂੰ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ ਅਤੇ ਵੈਰਾਗੀ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਡਕੈਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ। ਵੈਰਾਗੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਚ ਵੀ ਹੱਥ ਹੈ।

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉਤੇ ਚਲੇ ਆਓ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

PH. 588-5808

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼.

9373 - 120 St. Delta, B.C.

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਪੈਸ਼ਲ
ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਭੀਜਾਈਨਾਂ ਵਿਚ
ਹਨ - ਆਓ ਤੇ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ

ਫਗਵਾੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ

ਸਪੀਟ

ਡੀਜ਼ਲ

DR #8220

ਆਟੋ

ਪਹੁੰਚੇ

ਗਿੱਲ

ਸੇਲਜ਼

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦੋ

ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਤੇ ਹਰ ਮੋਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਭੀ ਸਸਤੀ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਲੈ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

84 CUTLASS SUPREME BROUGHAM 2 DR — \$9950

77 - DODGE MONOCO - 4 DR GOOD
TRANSPORTATION, NO RUST only

\$1250

84 MAZADA RX7 GSL - AUTO LOADED

\$13950

83 - GRAND LEMANS AUTO PS PB A/C
AM FM Cassette \$7450

81 CADILLAC SEDAN SEVILLE

4 DR. LOADED — \$9995

81 - MUSTANG GHIA — \$4695

81 PONTIAC LEMAN — \$4250

Special This Week

84 DODGE ARIES 2 DR AUTO P/S P/B AIR
CONDITON

\$6250⁰⁰

75 MERCEDES - AUTO 4 DR \$9550

1980 FORMULA - A/T - P/S - P/B - P/W P/L
TILT CRUISE - P/TRUNK - AIR & T BAR ROOF

SPECIAL \$5995⁰⁰

1986 CHEV Caprice Classic 4 Dr. A/T P/S P/B
P/L TS 6 Way AM FM Cassette - Cruise - Tilt
Steering 19000 KM . Super Sale Price

\$13950

1985 CHEV CAPRICE CLASSIC 4 DR. A/T
P/S P/B P/W P/L P/S TS 6 WAY AM FM
CASSETTE - CRUISE - TILTS STEERING

\$11900

29000 KM-

ਫਾਈਨੈਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਵੇਗਾ (O.A.C.)

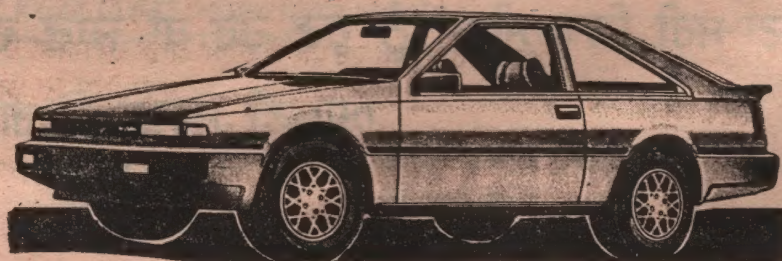
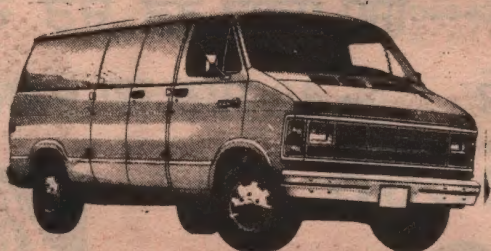
ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿੱਕਅੱਪ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕੁ ਪੈਸੇ ਵੱਧ ਦੇ ਕੇ ਵਾਰੰਟੀ, ਐਕਸੀਡੈਂਟ

ਅਤੇ ਸਿਕਨੈਸ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਵੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ !

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਫੋਨ ਕਰੋ — ਪੁਲਾਦ ਗਿੱਲ — ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

432-7333

6138 Kingsway (Near Imperial), BURNABY, B.C.

Phone 432-7333

ਥਿਆੜਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ

ਹਮਿਲਟਨ — ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਥਿਆੜਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਥਿਆੜਾ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮਾਰ ਅਤੇ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਅ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਝੜਪਾਂ 'ਚ 500 ਚੀਨੀ ਫੌਜੀ ਹਲਾਕ

ਹਨੇਈ — ਚੀਨ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਝੜਪਾਂ ਹੋਣ 'ਚ ਲਗਪਗ 500 ਚੀਨੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਰੇਡੀਓ ਹਨੇਈ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਚੀਨੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਹਾ ਤਾਉਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਢ ਤੋੜਵਾਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਰੇਡੀਓ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਨ ਦੀ ਇਕ ਇਨਫੈਂਟਰੀ ਰਜਮੈਂਟ ਨੇ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਝੜਪ ਵਿਚ 500 ਫੌਜੀ ਗਵਾਉਣੇ ਪਏ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮੀ ਫੌਜ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਗਵਾਂਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਝੜਪਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਝੜਪ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਰਾਇਫ਼ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ।

ਪੀਕਿੰਗ ਨੇ ਇਸ ਖਬਰ 'ਤੇ ਅਜੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਕੰਬੋਡੀਆ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 1979 ਵਿਚ ਵੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ 1983 ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ 50 ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲੀਅਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਈ 1981 ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦੇ 100 ਵੀਅਤਨਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ 1979 ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮੰਗ

ਵਿਜੇਵਾੜਾ — ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਥਾਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤਰਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1981 ਵਿਚ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤਰਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚਰਚਾ ਛੇੜੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤਰਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਂਟਰੀਅਲ — ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਰਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਤੁਰਕੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪੇ ਸਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਨਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਕ ਦਰਜਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ 'ਪਾਪੂਲਰ' ਅਤੇ 'ਫਰੀਡਮ' 'ਚ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪੇ ਸਨ। ਮੁਸਤਫਾ ਕਲੂ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ 26 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 56 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖੇ ਸਨ।

ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਰਕੀ ਤੋਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਰਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਿਸਟਰ ਕਲੂ ਜੋ ਕਿ ਫਰੈਂਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਨੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਦੋ ਭਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਵਧੀਆਂ ਕੰਮ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਨਟ ਬੁਚਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਰਕੀਆਂ ਤੇ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਿਊਬਿਕ ਦੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਲੂਸੀ ਰੌਬਿਕ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਨ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਊਬਿਕ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਹ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 2400 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੇ ਤੁਰਕੀ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚ ਇਲ ਸਲਵਾਡੋਰ, ਚਿੱਲੀ, ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਗੁਆਟਮਾਲਾ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪੁਲਸੀਏ 'ਤੇ 21 ਦੋਸ਼

ਕੈਲਗਰੀ — ਕੈਲਗਰੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲੇਡਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਕਰਨ ਦੇ 21 ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ।

13 ਸਾਲ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ 'ਤੇ ਕੇਸ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਲੁੱਟਣ, ਇਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਸਰੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਸਰੀ : 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਮੁੱਖ-ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਸਰੀ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਸਰੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦਸ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਦਿ-ਵਾਸੀ ਕਵੀ ਚੀਫ ਡੈਨ ਜੋਰਜ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ — 'ਉਕਾਬ ਦੀ ਉਡਾਣ' — ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਦੀ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1987 ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੁੱਲ 9 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਲੈਨਿਸ ਜ਼ਿਲਮ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

- ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਠਾਉਣ ਦੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਸਫਲ। ਇਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਲਾਕ ਚਾਰ ਜ਼ਖਮੀ।
- ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਿਲਮੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਜੈਦੇਵ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬੰਬਈ 'ਚ ਚਲ ਵਸੇ।

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

Passport Photos 5 Mins. Service

Quality Portraits

Our Bussiness Weddings

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta

Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫਟੀਆਂ

ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ

ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ

ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੱਲਰ

ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

RIVER SIDE AUTO MOTIVE LTD.

34374 VYE RD. ABBOTSFORD, B.C. V2S N42

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਸਤੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
ਕਾਰ ਦੀ ਆਟੋ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਰਿਪੇਅਰ, ਬਾਡੀ, ਵਿੰਡਸ਼ੀਲਡ ਤੇ ਟਿਊਨ ਅਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

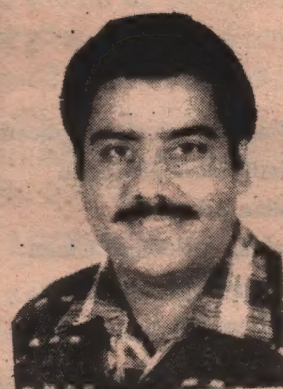
All types of Auto Repairs, Body Work, Mechanical Repairs and Painting, Auto upholstery and Windshields

ICBC claims accepted

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

(PAUL) Dhaliwal

Ph. Bus. (604) 852-1970 Res. 853-4257

B. (Paul) DHALI WAL

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਸਿਆਸੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਪੇਚੀਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੋ ਮੰਗਾਂ 1982 ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਮੰਗਾਂ ਸਨ ਬੇਸ਼ਕ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਦੋ ਚਾਰ ਮੰਗਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤੀਆਂ। ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ। ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਨੇ ਜਿਥੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਲਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਉਥੇ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਹੋਰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲੱਗ ਪਈ। ਵੱਡੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨਿਸ਼ਲ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ 'ਕਾਕੇ' ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਿਵਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੀ ਇਸ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਲਵਾਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਅੱਗੇ ਜਿਥੇ ਸਮੁੱਚਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ ਕਾਟੀਵੰਡ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਲਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਟੋਲੇ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਢਾਦਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੋਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਖੋਸ਼ ਅਖੌਤੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕੀ ਹੈ ਪਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਇਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾ ਦੇਣੀਆਂ, ਜੇਧਪੁਰ ਵਿਚ ਦਾਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦਾ ਹੱਥ, ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾ ਕਤਲ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ ਸਿਆਸੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਕਤਲ

ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਅਮਰੀਕਾ

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਮਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿਰਦੇ ਵੇਧਕ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਜੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਤਲ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿੰਨਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ? ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਅੱਗ ਬਲ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਕਠਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਰ ਧਾੜ ਤੇ ਬਦਅਮਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਟਲ ਚਾਲਾਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਨਫਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ।

ਪ੍ਰੇਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬੇਹੱਦ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੱਤਰਕਾਰ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਗਿ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਐਡੀਟਰ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਸ: ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਸ: ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਸ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਮਨ ਏਕਤਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮੁਲੰਕਣ ਉਸ ਮਨੋਰਥ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੜੇ ਉਚੇ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਲੇ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿਤੀ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਦਲਾ ਲਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪ ਵੀ ਸੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾੜਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਸਰਬ

ਸਾਂਝੇ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮਰਦੇ ਤੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਵਿਚ ਫਸਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸੋਚਣੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ "ਜੀਓ ਤੇ ਜਿਉਣ ਦਿਓ" ਦੇ ਉਚੇ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਸੋਝੀ ਕਰਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਨ ਵਾਰਨੀ ਪਈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬੰਦੂਕ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਚੱਕੇ ਚਕਾਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਅਮਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਠਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਪ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਗਵਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਾ ਨਾਲੋਂ ਅਲਗ ਬਲਗ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਮਾਰਧਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਲੋਕ-ਦੁਸ਼ਮਣ ਟੋਲਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਹੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਡਾ: ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤੇ ਵਖਵਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨਾਲੋਂ ਨਖੇੜਨ ਦਾ ਜੋ ਬੀੜਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ।

ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪ ਹੀ ਵੱਟੇ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਹੁਣ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖੁਠੀਭਰ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭੜਕਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਗਵਾਂਢੀ ਕੌਮਾਂ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਦਲਾ ਲਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਮਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਿਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਸੁਚੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਉਸੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਲਮੇਸ਼ ਰਜਮੈਂਟ ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਕੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਹਵੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਅਮਨ ਤੇ ਏਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਭਰਾ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸੇ ਕੜੀ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਖੱਖੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਦਸਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਟੋਲੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਦੀਵਾਲੀਆ ਨੀਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਹਨ।

●ਅਖਬਾਰ: ਇਕ ਫਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਨੰਦ ਲਈ ਖਾਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖਾਣਾ ਹੀ ਬੇਝੇਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

●ਬੁਝਕੀ: ਜਿਸ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅਕਲਮੰਦ ਆਦਮੀ ਮੁੱਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

For help contact:

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who was 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

- Filing a successful application for immigrant visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office :

433-4685

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C. **Tel: Off. 873-9441**

Rokko Sarees & Fabrics

6201-6205 Fraser St., Vancouver, B.C. V5W 3A2

Tel: (604) 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਐਂਡ ਫੈਬਰਿਕਸ

IMPORTERS

• MANUFACTURERS REPRESENTATIVES •

EXPORTERS

Guru Bazaar

6529 - Main St. (at 49th Ave.)

Vancouver, B.C.

Tel: (604) 327-4422

ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਟੋਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਰਗਇਟੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ
ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ

ਗੁਰੂ ਬਜ਼ਾਰ

ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਆਪ ਹੈ !

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਗਾਈਡ

ਫਰੈਜ਼ਨੋ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਓ ਤੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ, ਗਰੋਸਰੀ, ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਖ਼ੀਦੋ
Ph. (209) 456-9491

INDECA IMPORTS — 4925 E. King Camyon Road, FRESNO CA.

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

LONDON FASHIONS

1494 E. Bridge St., YUBA CITY CA. Ph. (916) 673-6634

PETE ELLIS DODGE

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ
ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਜੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

(408) 738-0400

Credit or no Credit

CALL:

Jessie Grewal

2 to 5% over Dealer Cost

Pete Ellis Dodge

1095, West El Camino Real

SUNNYVALE, CALIFORNIA 94087

Kamla Emporium

● ਮਸਾਲੇ ● ਆਟਾ ● ਗਰੋਸਰੀ ● ਕੱਪੜੇ
● ਸਾੜੀਆਂ ● ਗੀਕਾਰਡ ● ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਡੀਓ
ਮੁਵੀਜ਼ ● 220 ਵੋਲਟੇਜ਼ ਅਪਲਾਇੰਸਿਜ਼
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਖਬਾਰ ਵੀ ਇਥੋਂ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ

2974 - Aborn Road, SAN JOSE, CA.

ਇਦਰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(408) 270-2070

Jyoti Emporium

ਆਪਣੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਜਯੋਤੀ
ਇੰਮਪੋਰੀਅਮ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਖਬਾਰ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
1029 - Blossom Hill Road, Suite
5

SAN JOSE, CA. 95123

Ph. (408) 265-0106

1615 Mckee Road,

SAN JOSE, CA. 95116

Ph. (408) 259-8988

GILL'S AUTO SALES

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਹੂਲਤ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(916) 671-3667

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਾਂ ਮਾਈਕਲ ਸ. ਸਮਰਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1455 - FRANKLIN ROAD, YUBA CITY, CA.

KANG UP HOLSTERY

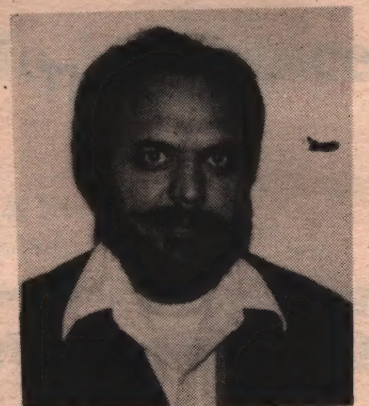
CUSTOM UPHOLSTERING

UPHOLSTERY FURNITURE MADE TO ORDER

Estimates Submitted/Pick-up & Delivery

Ph. (916) 673-6594 or 674-2500

Res: (916) 673-3387

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਫਾ, ਚੇਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

632 N. WALTON, ROAD, YUBA CITY, CA.

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਥਾਂ (ਸਾਈਟ) ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਨੀਂਹ-ਪੱਥਰ ਰੱਖਣਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਉਸ ਵਕਤ ਤੱਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਰਿਆਣਾ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਰ ਉਲਝ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ, ਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਐਸ. ਵਾਈ. ਐਲ. ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾਏ। ਤਿੰਨਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵਿੰਗੇ ਟੇਢੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੰਬਲ ਭੁਸੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਰਨਾਲ ਨੇੜੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਗਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤੋਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਰਨਾਲ, ਸੋਨੀਪਤ, ਪਾਣੀਪਤ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ ਜਾਣ ਵੇਟਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕੇ।

ਰੀਪਬਲਿਕ ਡੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੀਪਬਲਿਕ ਡੇ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ।

ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਨੀਤੀ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਰਕੀ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਨਿਟ ਬਚਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹਨ ਪਰ ਗਲਤ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਮਾਂਟਰੀਅਲ 'ਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕਿਊਬਿਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਟਵਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕੱਲੇ ਦਸੰਬਰ 'ਚ ਹੀ 2300 ਰਿਫਿਊਜੀ ਕਿਊਬਿਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ 7000 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਰਿਫਿਊਜੀ ਦਰਜਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 1818 ਤੁਰਕੀ, 920 ਈਰਾਨੀ, 675 ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਤੋਂ, 579 ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ 498 ਘਾਨਾ ਤੋਂ ਹਨ।

ਡਾਕ ਦਰਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਡਾਕ ਦਰਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਸਟ-ਕਲਾਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹੁਣ 68 ਸੈਂਟ ਦੀ ਥਾਂ 73 ਸੈਂਟ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲੱਗੇਗੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੀ ਡਾਕ ਲਈ ਇਹ ਵਾਧਾ 2 ਸੈਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਇਹ ਦਰ 34 ਸੈਂਟ ਦੀ ਥਾਂ 36 ਸੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਇਹ ਦਰ 39 ਸੈਂਟ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 42 ਸੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਕਾਬਲ 'ਚ

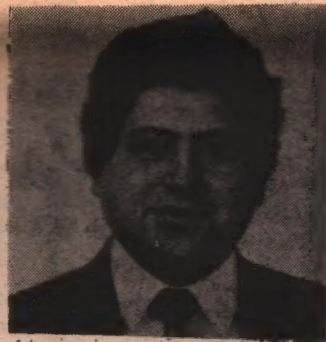
ਮਾਸਕੋ — ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਿਸਟਰ ਸ਼ੈਵਰਨਾਜੇ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨ ਨੇਤਾ ਨਜੀਬ ਉਲਾ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਬਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਅਜ ਕਲ੍ਹ ਕਾਬਲ ਵਿਚ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਤਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਾਬਲ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਬਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਬੈਠੀਆਂ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਦੇਸ਼ ਪਰਤ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਬਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਬਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੈਵਰਨਾਜੇ ਸੋਵੀਅਤ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਯਤਨ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੇਤਾ ਨਜੀਬ ਉਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗ ਬੰਦੀ 15 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਕੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਮੁਸਲਮ ਗੁਰੀਲੇ ਇਸ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ। ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਸਲਿਮ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੀ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਉਤਸਵ ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

PAUL TOOR

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣਾ ਹੋਵੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਟੋਰ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਭੀਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

- ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਟ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।
- ਟੋਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ

- ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ, ● ਬੈਡ ਰੂਮ ਗੱਲ ਕੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖਰੀਦੋ।
- New ● Used Or ● Trade-Ins
- ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

ROYAL FURNITURE LTD.

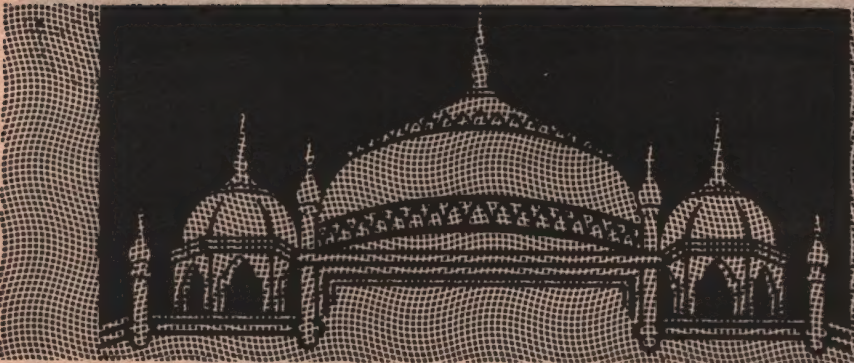
2607 MAIN STREET (at 10th AVE.), VANCOUVER, B.C.

VISA

TEL. 874-9525

Lowest Prices Guaranteed In B.C.

MasterCard

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਦੇਹ ਸ਼ਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1666 ਈ: ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਇਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਆਪ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁੰਗੀਆਂ ਸਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਇਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦੇ ਤੇ ਝੂਠੀ-ਮੁਠੀ ਲੜਦੇ ਸਨ। ਆਪਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਨਵਾਬਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ, ਆਪ ਜਮਨਾ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਕਰਮੰਡਲ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਜਾਂ ਗੁਲੇਲ ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਢੁੰਡਦੇ ਹੋਏ ਢੁੰਡਦੇ ਸਨ। ਆਪ 1673 ਈ: ਵਿਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ ਏਥੇ ਆਪ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਆਦਿ ਬੋਲੀਆਂ ਸਿਖੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਹੀ ਆਪਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦਰ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਆਪ ਅਜੇ ਮਸਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਡਤ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਕੇ ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੌਵੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੋਣਾ ਰੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੋਚੀ ਪੈ ਗਏ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਦੱਸਿਆ।

ਧਰਮ ਕਰਮ ਇੱਜ਼ਤ ਸ਼ਰਮ ਹੈ ਵੁੰਘੇ ਮੰਝਧਾਰ।
ਆਵੇ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇਵੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ।
ਸ਼ਰਮ ਕਰਮ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ ਏਕ ਏਕ ਜਗਦੀਸ਼।

ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਕਰ ਤਾਂ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਉਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਨੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਚੁਆਬ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਪੂਰ੍ਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਭਾਲ ਲਵਾਂਗਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਲੇਰੀ ਭਰਿਆ ਉਤਰ ਸੁਣ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਾਉ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਕਹੋ-ਪਹਿਲਾਂ ਤਰਾਂ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ, ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਸੁਣ ਕਿ ਜਾਲਮ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ—ਨੌਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋ ਆਦਮੀ ਭੇਜੇ। ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕਾਤਲ (ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ) ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਾਂ ਬਣੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਗਈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਣ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗੀ। ਭਾਈ-ਜੈਤੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੀਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁਚਾਇਆ। ਭਾਈ ਰੰਗਰੇਟੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ, ਆਪਣੀ ਕੁਲੀ ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ, ਸਵੈ ਕੁੱਲੀ ਤੇ ਸ਼ਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਜੀ ਨੇ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਾਮ-ਲੋਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੇ ਬਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸੁਫੇਰੇ ਸਮਾਜਿਕਾਵਾਂ ਦਿੱਸੀਆਂ। ਆਪ ਦੇ ਪੋਲੇ ਨਾ ਮਾਇਆ ਹੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਂ ਫੌਜ, ਆਪਣੇ ਪਰਾਏ ਸਭ ਵੇਰੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਕਾਰਣ ਮੂੰਹ ਬੰਨ੍ਹੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਮਸੰਦਾ ਨੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਦਸਿਆ ਰਾਹ ਛੱਡ ਗਏ। ਪਹਾੜੀਰਾਜੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਤੇ (ਸਿਰ ਫਿਰਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ) ਆਖਣ ਲਗੇ ਸਹਰੰਦ ਦਾ ਨਵਾਬ ਆਪ ਦਾ ਜਾਨੀ ਵੇਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਜਹਾਂਦ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਮਾਣ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਤੀ-ਹੋਈ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ, ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾ ਨਾਹਰ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੈਦਾਨੀ ਪਰਕਾਸ਼ (ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਰਖਣ ਕਰਕੇ) ਆਪ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਲੱਗ ਭੱਗ ਪੰਝੀ ਸਾਲ ਦੱਖਣ ਦਿਆਂ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਰੁਝਿਆਂ ਰਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਆਪ ਦੀ ਉਮਰ ਅਜੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੀ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਰਣ ਝੂਮੀ ਵਿਚ ਕੁੱਦਣਾ ਪਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਭਾਗ ਲੜਾਈਆਂ ਝਗੜਿਆਂ 'ਚ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।

ਆਪ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਟੁੰਡਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਦਾ ਗਿਰਾਵਟ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਮਾਰਚ 1699 ਈ: ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਕੇਸ ਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਭਰ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹੋ ਕਿ ਆਖਿਆ 'ਕੋਈ ਹੈ ਧਰਮ ਤੋਂ ਜਾਨ ਵਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ' (ਲਲਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਈ ਤਾਂ ਤਿੱਤਰ-ਬਿੱਤਰ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਦਾਇਆ ਰਾਮ (ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਖੱਤਰੀ) ਧਰਮ ਦਾਸ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਜੱਟ) ਭਾਈ ਹਿਮਤਾ (ਜਗਨ ਨਾਥ ਦਾ ਰਸੋਈਆ) ਮੁਹਕਮ ਚੰਦ (ਦਵਾਰਕਾ ਦਾ ਫੀਥਾ) ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ (ਬੇਦਰ ਦਾ ਨਹੀਂ) ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਆਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਇਕ ਨਾਲ ਦੋ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ (ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ) ਉਪਰੰਤ ਆਪ ਨੇ

ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਲਿਆਦਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ 'ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ' ਆਖ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ। ਤਾਹਉ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

"ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੋਲਾ।"

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕੇ ਹੁਣ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਿਰੋ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਆਪ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕੱਛਾ, ਕਤਾ, ਕਿਰਪਾਨ, ਕੰਘਾ ਤੇ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਕਸਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬੀੜ ਨੂੰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ। ਏਥੇ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਹੋਰ ਚਿਠੀ ਆਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਮਿਲਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਆਪ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੁਰ ਪਏ। ਜਦ ਰਾਜਪੂਤਾਨੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਤਾਂ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਵਿਚ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪ ਦਿੱਲੀ ਮੁੜ ਆਏ। ਆਪ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ-ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹ ਤੇ ਆਜ਼ਮ ਦੀ ਤਖਤ ਹਕੂਮਤ ਲਈ ਆਗਰੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਆਪਸੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। 'ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਗਾਵਤਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਪੂਤਾਨੇ ਤੇ ਫਿਰ ਦੱਖਣ ਵਲ ਗਿਆ। ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨੰਦੇੜ ਗਏ। ਇਥੇ ਆਪ ਨੇ—ਵੈਰਾਗੀ ਸਾਧੂ ਮਾਧੋਲਾਲ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਿਆ। ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਜੇ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਣ ਲਈ ਦੋ ਪਠਾਣ ਭੇਜੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੰਦੇੜ ਵਿਚ ਇਕ ਰਾਤੀ ਖੂਨੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਇਕ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਪਾਰ ਬੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਦੂਜਾ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਕਟਾਰ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾ ਜਖਮ ਹੋਇਆ। ਟਾਂਕੇ ਲਾ ਕੇ ਪੱਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਆਪ ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਕਮਾਨ ਤੇ ਚਿਲਾ ਚਾੜਨ ਲੱਗੇ। ਟਾਂਕੇ ਅਜਿਹੇ ਟੁਟੇ ਕੇ ਮੁੜ ਸੀਤੋਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਵੇਖ ਕੇ, ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕਿ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇ ਤੋਂ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਗਰੰਥ ਦੇ ਤਾਬੇ ਪੰਥ, ਹੋਵੇਗਾ ਆਪ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1708 ਈ: ਨੂੰ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਂ ਗਏ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧਾਰਮਕ ਫਲਸੂਫਾ ਉਹੋ ਕੁਝ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਜੀ, ਭਾਵ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨਾ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖਦੇ ਸਨ।

"ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਨਾ ਕਿਰਮਤ ਮਾਨੇ।"

ਹਾਂ ਆਪ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਿਆ ਅਤੇ ਜਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤ—ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਵੱਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਆਪ ਸਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਤੁਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

"ਦੇਹ ਸ਼ਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੋ ਸੁਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨਾਂ ਟਰੇ।"

ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵੱਸਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਉਹਨੀਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਈ ਉਨੀਂ ਹੀ ਥਾਂ ਰਹੇਗੀ।

I CAN HELP

I'm an Investors professional financial planner.
It's my job to help you create and follow a personal financial plan.

I can help with :

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)
Tel: Bus. 682-5431

Investors SYNDICATE LIMITED

MAIN FL., 789 WEST PENDER STREET / VANCOUVER, B.C. V6C 1H2 TELEPHONE BUS. 682-5431

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਤੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

- ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਫੰਡਜ਼
- ਗਰੰਟੀਡ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੈਨ
- ਇਸਟੇਟ ਪਲੈਨਿੰਗ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ
- ਐਨੀਊਟੀਜ਼

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਲ)

Res: 591-2697

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਫੋਨ (604) 581-4473

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰੋਲਾ ਬੇਅਰਥ — ਜਨਰਲ ਸੁੰਦਰਜੀ

ਬੰਗਲੌਰ — ਭਾਰਤੀ ਬਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਕੇ. ਸੁੰਦਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਕਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਰੋਲਾ-ਗੋਲਾ ਸ਼ਾਇਦ 'ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ' ਕਾਰਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ 1983 ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫਿਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਉਹ ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਦੇ 'ਫੋਰਸ ਮਲਟੀਪਲਾਇਰ' ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਸੁੰਦਰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦਾ 'ਯੂਟੀਲਟੀ ਸਕੁਆਡਰਨ' ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੈਂਕ ਭੇਦੀ ਮਿਸਾਇਲ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ, ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਕੋਲ ਹਨ, ਹੁਣ ਫੌਜ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਲੜਾਕੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਖ਼ੀਦੇਗਾ

ਲੰਡਨ — ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਸਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 14 ਲੜਾਕੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਭਾਰਤ ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇਕ ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ 25 ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਸਾਜੋ-ਸਾਮਾਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਰੂਸ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੜਕੀ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਜ਼ਖਮੀ

ਸਰੀ — ਸਾਲ 87 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਬਾਲੜੀ ਜਸਵੀਰ ਕੁਨਰ ਲਈ ਬੜਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ, ਜਦ ਇਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਉਹਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ।

72 ਸਟਰੀਟ 'ਤੇ ਸਕੌਟ ਰੋਡ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੀ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਸਵੀਰ 'ਚ ਤੇਜ਼ ਕਾਰ ਆ ਕੇ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਵੀ ਟੁੱਟ ਗਈ।

ਜਸਵੀਰ ਨੂੰ ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜਸਵੀਰ ਆਪਣੀ 9 ਸਾਲਾ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸੜਕ ਟੱਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਸਰਜੈਂਟ ਜੌਰਜ ਈਨਬਰੋਨ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਰੌਸਵਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਜਨੀਸ਼ ਪੂਨੇ ਰਹੇਗਾ

ਪੂਨਾ — ਬਹੁ ਚਰਚਿਤ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਰੀ ਰਜਨੀਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਆਸ਼ਰਮ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। 1981 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਨੀਸ਼ ਇਸੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

1981 ਵਿਚ ਰਜਨੀਸ਼ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਔਰੰਗਨ ਸਟੇਟ 'ਚ ਰਜਨੀਸ਼ਪੁਰਮ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਇਆ। ਇਥੇ ਉਹ ਬੜੇ ਠਾਠ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ 1985 ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਗਿਆ ਪਰ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਟਿਕ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਰਜਨੀਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਨੇ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਜਨੀਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਤੋਂ ਆਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਜਨੀਸ਼ ਨੇ ਧਰਮ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰੜੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਚਾਰ

ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪਿੰਡ ਸਰੀਂਹ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 80 ਸਾਲ ਸੀ। ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ 1925 ਤੋਂ 1977 ਤੱਕ ਮਲਾਇਆ ਵਿਚ ਰਹੇ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਸੀ। 1978 ਵਿਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਤਿੰਨ ਲੜਕੇ, ਤਿੰਨ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਤ ਪੋਤੇ ਪੋਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਜੋ ਕਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਨ।

ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਗਿਣਤਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾਰਮ ਸੰਘਾ, ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਨੀਲੂ ਸਿੰਘ, ਜਿਮੀ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ

ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ 10 ਜਨਵਰੀ, 1987 ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਮੋਰਚਰੀ (ਫਰੇਜ਼ਰ ਤੇ 41 ਅਵੈਨਿਊ ਦੇ ਨੇੜੇ) ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ : 299-1069

ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਅੱਗ — 96 ਮਰੇ

ਸਨ ਜੋਨ — ਪੋਰਟੋ ਰੀਕੋ ਦੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਭੰਨਤੌੜ ਦੀ ਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਦੁਖਾਂਤ ਵਿਚ 96 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗਵਰਨਰ ਰਵੀਲ ਹਰਨੇ ਡੱਬ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਟਲ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਲਬੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਦੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਟੋ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ

ਇੰਡੀਅਨ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ

8600 - ਨੰਬਰ 5 ਰੋਡ, ਰਿਚਮੰਡ, ਬੀ. ਸੀ. V6Y 2V4

ਵਿਖੇ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ

ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 11 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭੋਗ ਪਏਗਾ

ਸਭ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ

ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫੋਨ — 274-7479

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ — 324-2037

ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ — 324-1451

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਗਾਈਡ

TRAVEL

2086 Live Oak Blvd., Suite D
Yuba City, CA 95991

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਫਿਜ਼ੀਨੀਓਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

671-6060

Open 7 Days a Week

Great Service Is Our Business

Fully computerized for
all your travel needs

ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਜ਼
ਵਿਉਪਾਰ ਜਾਂ ਮਨਪ੍ਰਚਾਵੇ ਲਈ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਫੁਨ ਕਰੋ

- Homes
- Ranches

- Commercial

- Industrial
- Exchanges

MLS

(916) 671-4817

Broker: Dr. Gulzar S. Johl
2086 Live Oak Blvd.
Suite C
Yuba City, CA 95991

Fly any
Air Line of
Your Choice

Travel Concepts

Full Service Travel Agency
Air Line Tickets to anywhere in the World

- Bargain Flights
- Special Round Trip Fares
- Low, low economic fares

- Passport Visas
- Notary Public
- Passport pictures
- 5 minute service

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ
ਲਿਖ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਾਭੋਂ ਲਵੋ

459 Palora Ave. Yuba City, CA 95901

(916) 671-3922

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੂਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ
ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਪਸੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਸਾੜੀ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

ਅਫਸਰ ਲਾੜਾ 25 ਲੱਖ 'ਚ ਨਕਲੀ ਚੰਨ 1988 ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੇਗਾ

ਪਟਨਾ — ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵੀ ਅਛੂਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਲਾੜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਲਾੜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧ ਕੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਲਾੜਾ 4-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਗੇ ਇਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੁਲ ਵਧੇ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਧ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜੇਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਗਪਗ 25 ਲੱਖ ਵਿਚ ਵਿਕਿਆ। ਵਿਆਹ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਦਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟਨੇ ਵਿਚ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇਕ ਫਲੈਟ, ਇਕ ਫਲੈਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਅਤੇ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਦੁਹਲਨ ਦੀ ਵਿਦਾਈ ਹੋਈ। ਵਿਆਹ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੱਖਸੀ। ਲਾੜੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰਦੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਾਰੂਤੀ ਕਿਉਂ ਮਿਲੀ। ਲਾੜੇ-ਲਾੜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਉਘੇ ਆਦਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਦੇਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਲੜਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਜਾਤ ਦੇ ਧਨ ਕੁਬੇਰਾ ਵਿਚ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਪੈਸੇ ਖਰਚਕੇ ਉਸਨੂੰ ਖੀਦਣ ਦੀ ਹੋੜ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਹੋੜ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਸਿਆਸੀ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਵਰਤਕੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੇ ਡਾਪੇ ਪੁਆਕੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਜੇਹਲ ਤਕ ਭਿਜਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਗੇਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਡੀ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲਾੜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਡਾਕਟਰ ਲਾੜਾ ਦੇ ਲੱਖ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟਕੇ ਸੋਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇਕ ਖਾਸ ਜਾਤ ਦੇ ਪੰਜ ਕੁਆਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਖਰੀਦਣ' ਲਈ ਉਸ ਜਾਤ ਦੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਨ ਕੁਬੇਰ ਕਮਰ ਕੱਸੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਅੱਗੇ ਜੋ ਡਾਕੀ ਡਾਹ ਖਲੋਂਦਾ ਸੀ ਪਸੀਨਾ ਵੇਖ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਚੌਂਦਾ ਸੀ ਕੋਠੇ ਛੱਤ ਪਾਂਦਾ ਪਾਂਦਾ ਕੰਧਾਂ ਵਾਹਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਭਰੂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਪੈਰਿਸ — ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਜੂਬੇ "ਆਈਫਲ ਟਾਵਰ" ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਗੋਲ ਦਾਇਰੇ ਵਰਗੀ ਸ਼ੈਲੀ ਛੱਡੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦੇਖ ਸਕੇਗਾ। 'ਆਈਫਲ ਟਾਵਰ' ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਪੈਰਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ 1989 ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਫਰਾਂਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲ ਦਾਇਰਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ 800 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਚੰਦਰਮਾ ਤੋਂ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਹਰ 90 ਮਿੰਟ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਚੰਨ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਚੱਕਰ ਦਾ ਵਿਆਸ 15 ਮੀਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 90 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦਾ ਚੱਕਰ ਕੱਟ ਲਏਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰ 90 ਮਿੰਟ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸ ਮਿੰਟ ਲਈ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਦੇਖ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਡਿਜਾਈਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੱਕਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੋਲਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਨਕਲੀ ਰੰਗ ਦਾ ਇਹ ਚੰਨ 1988 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਦੂਬੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਦੂਬੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਲਈ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਾਜ਼ਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਫਾਇਰਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾ ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਦਾ ਲੜਕਾ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ

ਸੋਹਨ ਗਿੱਲ ਲੈਕਚਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਣੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 1987 ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ, ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈਕਚਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਖਿਡਾਰੀ ਸੋਹਨ ਗਿੱਲ ਨੂੰ, ਪੱਛਮੀ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

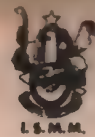
ਸੋਹਨ ਗਿੱਲ ਕੁਕੁਇਟਲੈਮ ਐਡਨੈਕਸ ਟੀਮ ਦਾ 1977 ਤੋਂ 1984 ਤੱਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਿਹਾ। 1985 ਵਿਚ ਉਹ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਿਆ ਤੇ 1986 ਵਿਚ ਫਿਰ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਿਹਾ।

ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

Makanji

JEWELLERS LTD.

Largest 22Kt Gold Jewellery

Manufacturers and Retailers

In North America

Vancouver

Tornoto

Greetings On Guru Gobind Singh's
Birthday

Custom Made 22 Kt Gold Jewellery

6644 Main St., Vancouver, B.C. V5X 3H3

(604) 324-7646

Tornoto (416) 469-0505

Free 1-800-663-MASA (B.C. & Alberta)

Vancouver Gold Line (604) 324-6696

1448 Gerrard St., East, Toronto, Ontario, CANADA M4L 1Z8

ਭਾਰਤ ਸਤੰਬਰ 'ਚ ਹੋਰ ਉਪ ਗ੍ਰਹਿ ਛੱਡੇਗਾ

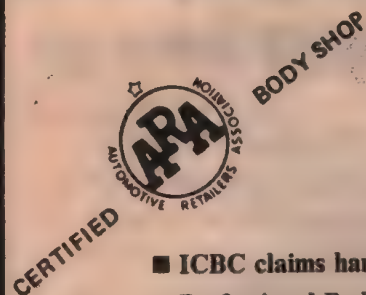
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਆਪਣਾ ਅਗਲਾ ਉਪ ਗ੍ਰਹਿ ਛੱਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਤੰਬਰ 'ਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਉਪ ਗ੍ਰਹਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਬਕ ਛੱਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਰੀਆ ਭੱਟ, ਭਾਸਕਰ I ਅਤੇ ਭਾਸਕਰ II ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਰੀਆ ਭੱਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਉਡਾਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜੀ ਯੁਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪ ਗ੍ਰਹਿ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

●ਬੰਕਰੀ : ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਕਲ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੁੱਧ ਖੱਟ।

●ਦਿੱਲੀ : ਜਿਥੇ ਮਕਾਨ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਛੋਟੇ ਹਨ।

●ਪੈਸਾ : ਇਕ ਡਿਪਕਲੀ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਆ ਪਈ, ਖਾਧੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਛੱਡੇ ਤਾਂ ਕਠੋਰੀ।

A-Class Auto Body & Paint Ltd.

11969 - 93A Ave. DELTA, B.C. V4C 3P2

Make your car look new

- ICBC claims handled promptly
- Professional Body Work & Quality paint
- Uni-Body repairs & frame work
- Free courtesy cars
- Free estimates

SPECIAL:

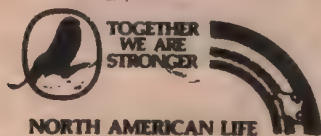
Paint JOB from \$189.00 And Up
20% Off On Body Work
Big Discounts
On Deductible or Any Work
(Limited Time Only) (Cars Outside Only)

Call: Amarjit (Sam) Samra

Off. 589-2203 Res. 594-0599

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਸੂਰੈਂਸ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋ:

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸੂਰੈਂਸ
- ਗਰੁਪ ਇਨਸੂਰੈਂਸ
- ਮਾਰਕੀਟ ਇਨਸੂਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸੂਰੈਂਸ

1507 - 330 Portage Avenue
Winnipeg, Manitoba R3C 0C4
Bus. 943-1526

ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE CO.

Raj Singh Mann

Lake View Realty

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

- FREE Consultation for BUYING or SELLING
- FREE Information on Financing
- FREE Knowledge of your existing Mortgage
- FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL
Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

ਸਦਿਉੜਾ ਜਿਉਲਰਜ਼

5087 - ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਭਰਾਈਵ, ਵੈਨਕੂਵਰ
ਫੋਨ : 327-5155

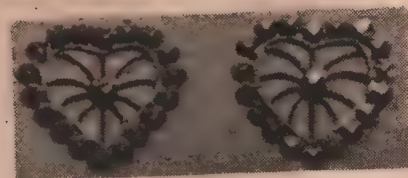
Specialist in East Indian 22kt Gold Jewellery,
Ear Piercing & Appraisals of Jewellery

ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਜਿਉਲਰੀ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
10, 14, 18, 22 ਤੇ 24 ਕੈਰਟ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ।

- ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣਾ ਸੋਨਾ (ਮੋਹਰ) ਆਦਿ ਖਰੀਦਦੇ ਹਾਂ
- ਕੰਨ ਵਿੰਨ੍ਹਣੇ
- ਮੁਛਤ ਰੀਪੇਅਰ
- ਇਨਗਰੇਵਿੰਗ ਤੇ ਰੀਪੇਅਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- 37 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

ਮਿਲੋ : ਭਗਵੰਤ ਸਦਿਉੜਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼

Sadurah Jewellers

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਦਿਉੜਾ

'86 ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚੋਂ :

ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੇ ਜਨਵਰੀ '86 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਟੀਚੇ ਮਿਥੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੂਰਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਪੋਸਟਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਇਆ। ਮਿਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਬੜੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :—

ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਮੇਟੀ : ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਤਾਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਸਹਾਰਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਬਾਰੇ, ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਕਿੱਥੋਂ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਜੀਸ਼ਨ ਘਰਾਂ ਬਾਰੇ, ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਗਲ ਏਡ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਭਾਸ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਸਮੇਂ 'ਚੋਂ ਵਕਤ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਕਿੱਥੋਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੱਦਾਂ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਹੋਂਦਲਾ ਤਸੱਲੀ ਤੇ ਭਾਵਾਤਮਕ ਸਹਾਰਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ

ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਮੇਟੀ : ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬੜਾ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਈ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ, ਫੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਗਿੱਧਾ ਤੇ ਦੋ ਡਰਾਮੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਡਰਾਮਾ “ਚੇਤਨਾ” ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕਲੇਸ਼ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ, ਮਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ, ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ (Support system) ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਜੀਸ਼ਨ ਘਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ ਡਰਾਮਾ ਸੀ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ “ਤੀਸਰੀ ਅੱਖ” ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕਲਾਸ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਵਨੀਤ ਭੰਗੂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ “ਚੇਤਨਾ” ਵਿਚ ਇਕ ਟੀਨਏਜਰ ਦੇ ਦਵੰਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਫੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੇ ਗਿੱਧਾ ਸਿਖਣ ਲਈ ਬੜਾ

ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਇਆ ਤੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵੀ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ।

ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਕਿਉਂਕਿ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰਾ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਆਰਟਿਸਟਾਂ ਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਈ ਹਰਜੀਤ ਆਰਟਿਸਟ ਦੀਆਂ ਪੇਟਿੰਗਜ਼ ਨਾਲ ਰੋ ਗੋਬਰੀਅਲ ਦੀਆਂ ਕਲਾ ਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਾਈ ਗਈ।

ਮਗਰੋਂ ਜੂਨ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਪੰਨਵਾਦ ਲਈ ਇਕ ਡਿਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੇਲਜੋਲ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੀ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਭਾਵਾਤਮਕ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਇਕ ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬਰਨਬੀ, ਰਿਚਮੰਡ ਤੇ ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਤਾਲਮੇਲ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ : ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰ, ਪੈਮਫਲਟ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਉਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਅਸਰ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਗਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ, ਦੋ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ 'ਚ ਪਿਸਦੇ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ ਸੱਸ ਨੂੰਹਾਂ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ, ਸਾਡੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਬੰਧਨ ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਲੈਣ ਦੇਣ ਤੇ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਅਸਰ, ਟੁੱਟੇ ਪਰਵਾਰ ਆਦਿ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਈ ਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖੇ ਤੇ ਲੋਕਲ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪੇ। ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਕੇ ਕੋਂ ਆਪ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਮਾਨਤਾ ਨੇ ਫਾਰਮਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੇਲੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਕੋਈ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਾਲ 1986 ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਗੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰਿਆ ਸਾਲ ਸੀ। ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਰਥਕਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿਦਿਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਵਰਤਣ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1987 ਵਿਚ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ

P.O.BOX 76931 Stn. 'S'
VANCOUVER, B.C. V5R 5T3

ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟ — ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

- ਪੰਜਾਬ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਗੱਪਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼
- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੁਸਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ! ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹਨ !
- ਗੜਬੜ ਬਦਾਮਨੀ ਵੱਦ-ਟੁੱਕ - ਲੁੱਟਮਾਰ
- ਏਹੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਭਾਲਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਗੱਪਸਤਾਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕੇ !
- ਤਨਖਾਹ ਵਿਚ ਵਾਧਾ
- ਨਾਲ ਭੱਤੇ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ?
- ਇਹ ਲਹੂ ਕਿਸਦਾ ?
- ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੇ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਲਟ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
- ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਖਤਮ
- 'ਕਰੋੜਪਤੀ' ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ !
- ਲਾਟਰੀ ਨਿਕਲੀ
- 'ਤੇਰੀ ਲਾਟਰੀ' ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਮੱਧਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ !
- ਨਸ਼ੇ ਛੱਡਣ ਲਈ
- ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵੀ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ?
- ਗੋਰਖਾ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹਿਸਕ ਹਮਲੇ
- ਹੋਰਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ ?
- ਚਹੁੰ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ
- ਪਰ 'ਗੱਪਸਤਾਨ' ਤਾਂ ਇਕੋ ਥਾਂ ਹੀ ਛਪਦਾ ਹੈ ਨਾ ?
- ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ
- ਕਿਉਂ ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਲਈ ਵਾਰ ਵਾਰ ਰੋਟ ਰੋਈ ਜਾਨੈਂ ?
- ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ
- ਅਸੀਂ 'ਦੁਕਾਨ' ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੈ !
- ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੈਕਰੀਏਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ
- ਬਣਨ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ,
- ਦੋਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉਤੇ ਇਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ? 'ਗੱਪਸਤਾਨੀ' ਕਰਾਮਾਤ' ਇਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਪੰਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
- ਕਦ ਤੋਂ ਹੋ ਗਏ ਹੈ ?
- ਇਕੱਠ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ
- ਪਰ ਤੂੰ ਹੋਣ ਵੀ ਦੇਵੇਂ ?

ਗਰਭ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਗੋਲੀ

ਬੋਸਟਨ — ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ ਗੋਲੀ ਲੈਣ ਨਾਲ ਔਰਤ ਦਾ ਗਰਭ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਜ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਇਹ ਗੋਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ 85 ਹੀਸਦੀ ਗਰਭ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੋਜੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਜੀਕਲ ਗਰਭਪਾਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਬਦਲ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਗੋਲੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਸਵੀਡਨ ਵਿਚ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾ: ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਕਾਢ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ।

ਰਜਨੀਤੀ : ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਫੈਲ।

● ਰਵਾਹ : ਝੂਠ ਅਤੇ ਸੱਚ ਵਿਚਕਾਰ ਠਟਕਦਾ ਪੇਂਡੂਲਮ।

● ਹਨੇਰਾ : ਬਿਜਲੀ ਰੰਪਲੀ ਦਾ ਸਿਰਦਰਦ।

● ਬਿਜਲੀ : ਚੋਰਾਂ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦ।

ਫਿਕਰ ਤੌਸਵੀ

● ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ : ਵਿਚਤ ਹਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਦਾ ਤਜਰਬਾ।

● ਡਾਕਟਰ : ਜੋ ਬਿਮਾਰ ਨਾਲ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਛੱਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

● ਇਸ਼ਕ : ਇਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵੈਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜੇਕੁ ਵਿਚ ਯੋਧਾ 'ਏ' ਕਲਾਸ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

● ਬੁੱਢੇ : ਦਵਾਈਆਂ ਦੁਕਲ ਦੇ ਘਾਝ, ਠਟਕਿਆ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ।

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੋਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸੁਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖੀਦੇਗਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੇ ਸੋਢੇਬਾਜ਼ੀ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ-ਰੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਪੜ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੁਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨਸੂਨ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਤੇ ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਪੇੜ ਨੱਪਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਸ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸੋਢੇ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਰਿਚਰਡ ਪਰਲ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਆਰਥਿਕ ਵਣਜ ਬਾਰੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਸਟੀਵਨ ਡੀ. ਬ੍ਰਾਇਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕਤਮ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿਤਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੈਰ-ਵੱਜੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਜੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਹ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਚੋਰੀ-ਵਧੇ ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ : — ਰਿਚਰਡ ਪਰਲ ਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਥੁੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ

ਅਟਵਾ — ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 40000 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੰਡ ਦੇ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੇਮਜ਼ ਗਰਾਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਭਿਆ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਧੱਬਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪੌਣੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਚੇ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵਗ਼ੈਰਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗਰਾਂਟ ਨੇ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ "ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਲੱਗੀ ਮੁਕ

ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ-ਬੱਧੀ ਆਪੋ ਵਿਚ ਖਹਿਬੜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੁਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਵਾਦ-ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ।

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨ ਫਿਲੀਸ ਓਕਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਮਗਰੋਂ ਸੈਨੇਟਰ ਰਾਬਰਟ ਡੀਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਫਦ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਏ. ਓ. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਵਿਚਾਲੇ ਅਸਥਾਈ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਪਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਫਿਲਹਾਲ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਚੇਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਉਪਰ ਕਦੀ ਸੁਰਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀਆਂ। ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਤਨੇ ਕੁ ਜੋਗੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਉਤਨਾ ਕੁ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕਿ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਬੱਚਾ ਸੁੱਟਿਆ

ਫਿਲਡਲਫੀਆ — ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵ ਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਔਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 58 ਸਾਲਾ ਜੌਹਨ ਸਮੂਟ ਦੇ ਬੁਹੇਮੂਰੇ ਇਕ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਕੰਬਲ 'ਚ ਲਪੇਟੀ ਪਈ ਸੀ। ਇੰਨੀ ਠੰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਫਰੀਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੀ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀ ਪਈ। ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਪਿਆ ਸੀ, "ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੋ। ਉਤਰੀ ਫਿਲਡਲਫੀਆ 'ਚ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵਧੀਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ!"

ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡ ਨਾਲ ਲੱਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਮਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਮਰਕਰੀ - ਲਿੰਕਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਡ ਟਰੱਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਂਜ ਹੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਮੁੱਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Used ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$299 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਆਂਜ-ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

BUS. 520-3055 RES. 521-2184

ਗੁਰਦੀਪ (ਗੋਰਡੀ) ਮੁੱਤੀ

Ph. 520-3055

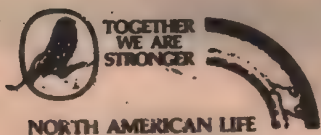
301 STEWARDSON WAY, NEW WESTMINSTER, B.C. V3M 2A5

New-West Lincoln Mercury

12th & 3rd Ave. New Westminister, B.C.

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

CONTACT

Ph. 270-2100

ਪਰਸਨਲ, ਬਿਜਨਿਸ, ਗਰੁੱਪ ਇਨਸੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ
ਵਾਈਫੋਰਡ ਪਲੈਨਿੰਗ ਲਈ

11420 Granville Ave. Richmond, B.C. V6Y 1R6

Nagra Insurance Agencies

ਪੁਲਿਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ — 5

ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ

ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਦਰ

ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਸ਼ਾਮੀ 4-40 ਵਜੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰਾਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਅਕਾਲ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ, ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਥੋਂ ਜਿਸ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅ ਲਗਾ ਜਾਂ ਕੰਪਲੇਕਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਥੋਂ ਫਿਰ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਟਾ ਮੰਡੀ ਵਾਲੇ ਰਸਤਿਓਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਕਰਫਿਊ ਲਗ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕਿਟ ਲਾਗੇ ਕੁਝ ਜਵਾਨ ਤੈਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਦਰ ਵਲ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬ੍ਰਹਮ ਬੂਟਾ ਮਾਰਕਿਟ ਅਤੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਜਵਾਨ ਤੈਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਹ ਤਲਾਸ਼ੀ 6-15 ਜਾਂ 6-30 ਤਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਡੀ. ਸੀ. ਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਖੁਦ 'ਸਰਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨ' ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਏ 2-4 ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਭਾ। 50-60 ਦੇ ਕਰੀਬ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੰਪਲੇਕਸ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਪਹਿਲੋਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਕਾਹਲੋਂ ਗਰੁਪ) ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੇ ਡਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਕਾਹਲੋਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਨਿਕਲ ਗਏ ਸਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੋਂ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ ਸੀ।

ਕਰਫਿਊ ਬੜੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 6-00 ਕੁ ਵਜੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਦੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਆਏ। ਉਹ ਕੰਪਲੇਕਸ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਫਤਰ ਆਏ। ਉਹ ਕੰਪਲੇਕਸ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਲਾਹ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਸੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਔਖਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਜੀਪ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕਿਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਰੋਕਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ 'ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ' ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਦਰ ਡਿਊਟੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਸਰਾਂ ਵੱਲ ਸ਼ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖ ਦੁਆਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗੱਡੀ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਾਂ ਯਾਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੀਪ ਸਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ 30-35 ਸਿੰਘ ਨੰਗੀਆਂ ਕਿਰਪਾਨਾਂ, ਲਾਠੀਆਂ ਜਾਂ ਟਕੂਏ ਆਦਿ ਲਈ ਖੜੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ 'ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ—ਖਾਲਸਾ' ਅਤੇ ਪੰਥ ਕੀ—ਜੀਤ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਅਤੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ 'ਜਿੰਦਾਬਾਦ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਸਨ। ਸਰਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਜੰਗਲੇ ਲਾਗੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋੜਾ ਘਰ ਲਾਗੇ ਵੀ 20-25 ਸਿੰਘ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਟਰੱਕ ਵਿਚ 30-35 ਨੌਜਵਾਨ ਸਨ ਜੋ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਧਖੜ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਸਨ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਚੁੱਪ ਰਹੇ ਜਾਂ ਕਦੀ ਕਦੀ ਕਹਿੰਦੇ, "ਬੀਬੀ, ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਆਏ ਹਾਂ—ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਆਏ ਹਾਂ—" ਇਤਨੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਖਾਲੀ

ਟਰੱਕ ਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਤਵਾਲੀ ਲਿਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਥੋਂ 7-30 ਜਾਂ 7-45 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ—ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦੀ ਜੀਪ ਮੈਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਛੱਡ ਗਈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ 125 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਕੋਤਵਾਲੀ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਬੈਠ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਪੁੱਛ ਕੁ ਖਬਰ ਭੇਜਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਡੀ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਲਾਈਨ 9 ਵਜੇ ਤਕ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੀਂ 8.15 ਜਾਂ 8.00 ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦਿਨ 9.30 ਵਜੇ ਪਲ ਪਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਖਬਰਾਂ ਭੇਜਦੇ ਰਹੇ।

ਪਰਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਐਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਮਾਂਡੋ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ ਜੋ ਰਾਤੀਂ 9.30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਂਸੀ ਔਡੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ 10-00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬ੍ਰਹਮਬੂਟਾ ਮਾਰਕਿਟ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 500 ਜਾਂ 600 ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਅੰਦਰ 300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੀ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ "ਸਟੈਂਡ ਬਾਈ" (ਰੀਜ਼ਰਵ) ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅੰਦਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸਮਝਾਈ ਗਈ। ਇਹ 3-3 ਦੀ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਲੰਗਰ, ਅਖਾੜਾ ਬ੍ਰਹਮਬੂਟਾ ਵਲ ਅਤੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਲ ਗਏ। ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਪਾਸ ਨਵੀਂ ਸਟੋਨਗਨ, ਦੋ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ, ਇਕ ਛੋਟਾ ਗੋਲੀਦਾਨ, ਸਟੋਨਗਰਨੇਡ, (ਜੋ ਕੇਵਲ ਧਮਾਕਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਕ ਵੱਡੀ ਟਾਰਚ—ਕੁਝ ਇਕ ਪਾਸ ਸਟੀਲ ਸੀਡੀ (ਪੌੜੀ) ਵੀ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਪਾਸ ਇਕ ਇਕ ਵਾਇਰਲੈਸ ਸੈਟ ਵੀ ਸੀ, ਤੇ ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਬ੍ਰਹਮ ਬੂਟਾ ਮਾਰਕਿਟ (ਸਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬਾਜ਼ਾਰ) ਵਿਚ ਸੀ। ਸਫੇਦ ਕਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਬ੍ਰਹਮ ਬੂਟਾ ਮਾਰਕਿਟ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭਨਾਂ ਕਮਾਂਡੋ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਵਰਦੀ ਕਾਰਨ "ਬਲੈਕ ਕੋਟ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਭ ਇਛਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। "Good Luck All the Best."

ਇਹ ਕਮਾਂਡੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਰਿਬੋਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਮਾਂਡੋ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜੇਹੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕਮਾਂਡੋ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਲੰਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਕੀਤਾ—ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫਿਰ ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਗਏ—ਹਰ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਦਾ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਜਿੰਦਗਾ ਤੋੜ ਕੇ, ਟਾਰਚ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਇਰਲੈਸ ਸੈਟ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੂਟਾ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦੇ, 'ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ—ਸਾਫ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।' ਕਈ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸਟੋਨਗਰਨੇਡ ਵੀ ਸੁੱਟੇ ਗਏ। ਦੋ ਸੌ ਸਟੋਨ ਗਰਨੇਡ ਸੁੱਟੇ ਗਏ।

ਕਮਾਂਡੋ ਅੰਦਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗੱਡੀ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਲ ਲਿਜਾਕੇ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣ—ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਖਾਲਸਾ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੌਖੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ—ਪੁਜ ਜਾਣ।' ਇਸ ਅਪੀਲ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ

ਉਪਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕੋਈ 9 ਜਾਂ 9-15 ਦੀ ਗਲ ਹੈ।

ਕਮਾਂਡੋ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਈ—ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਅੰਦਰ, ਜਿਥੋਂ ਉਪਰ ਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਤੋੜੇ। ਇਕ ਇਕ ਕਮਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਕਰਕੇ ਅਗਾਂਹ ਜਾਂਦੇ ਗਏ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦੇ ਗਏ। ਇਕ 14-15 ਸਾਲ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਕਲ ਕੇ ਭੱਜਾ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰੀ ਲਾਗੇ ਕਮਾਂਡੋ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ, ਜਿਸ ਤੇ ਕਮਾਂਡੋ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਤਾ। ਸ਼ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਕੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਫਤਿਹ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਕਮਾਂਡੋ ਰਾਤੀਂ 12-30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਇਕ ਕਮਾਂਡੋ "ਗਲਤੀ" ਨਾਲ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨਾ ਵਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਇਰਲੈਸ ਰਾਹੀਂ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਕੇ ਫੌਰਨ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਚੋਬਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਵੱਜੀ। ਸਟੋਨ ਗਰਨੇਡ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ, ਜਿਥੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ "ਹੁਕਮਕਨਾਮਾ" ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਦੋ ਹੋਰ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਝੰਡਾ ਭੁੰਗਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਖੰਡਪਾਨ ਖੰਡਤ ਹੋਇਆ।

ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਕੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਲਾਗੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ—ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰੋਂ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਆਵਾਂਗੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉ। ਚਾਰ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਰੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ 5-05 ਵਜੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਬਾਕੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਬਿਠਾਕੇ ਲਿਸਟਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਲਗਭਗ 160 ਸਿੰਘ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਵਜੇ 36 ਯਾਤਰੀ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ। ਪੌਣੇ ਛੇ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਤਵਾਲੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸੱਭ ਸਕਰੀਨਿੰਗ (ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ) ਕਰਕੇ ਫੋਟੋ ਲਏ ਗਏ। ਸਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 300 ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਲੱਗਭਗ 100 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਘਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਰੇ ਕਮਾਂਡੋ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਹੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਪਿਛਲੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਯੂ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪਛੇਤੀ ਤੋਂ ਪਛੇਤੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਣਨ ਬਾਰੇ ਫੋਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਪੰਨਾ 15 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਚਲ ਕੇ ਤੜਕੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. (ਲੰਦਨ) ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵਿਚ ਕਾਮਜਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਟੀ.ਵੀ. ਸ਼ੈਕਸਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਰਕਰਮਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਲਈ। ਸਤ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਤੀਸ਼ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਥੇ ਉਹ ਠਹਿਰੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਸ ਹੋਟਲ ਗਿਆ। ਸਤੀਸ਼ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਤੇ ਇਕ ਕੇਸਰੀ ਰੰਗ ਦੀ ਪਗੜੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਹੀ ਖੂਨ ਤੇ ਪੱਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ 10 ਵਜੇ ਕੋਤਵਾਲੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਹਾਲ ਦਸਾਇਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਾਂਡੋ ਨੂੰ ਸਖਤ ਹਿਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਢਕ ਕੇ ਅਤੇ ਚੁੱਤੀਆਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਹੈ। (ਮੇਰੀ ਇਤਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਚੁੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅੰਦਰ ਗਏ ਹਨ) ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਿਗਰੇਟ ਬੀੜੀ ਆਦਿ ਨਾ ਲਿਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੋਨ ਗਰਨੇਡ ਵੀ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜ ਮੌਥਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਜੈਂਟਲਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਐਡਰੈੱਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਗੈਰ ਸਮਾਜੀ, ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ' ਅੰਸਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਫੋਰਨ ਪਿਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵਰਦੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਤੈਨਾਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਨੰਗੇ ਸਨ, ਸਿਰ ਤੇ ਟੋਪ ਸੀ, ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਜਵਾਨ ਵੀ ਸਨ। ਸਫੈਦ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਪੁਲਸੀਏ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਹੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੜੇ ਹੋਏ ਕਮਰੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਰੋਣਕ ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਕਬੂਤਰ ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰੀ ਲਾਗੇ ਕਲੋਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੀ। ਚੁੱਪ ਸੀ।
ਅੱਧਾ ਪੈਣਾ ਘੰਟਾ ਅੰਦਰ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

ਪੁਲਿਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ — 6

ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਹਿਮ ਦੇ ਘੇਰੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਰਵੇ ਅਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਸਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਤਿਖੇਮਤ ਭੇਦ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਲੋਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ' ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਹਿਕੇ, ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਪਹਿਲੂ ਵੇਖੀਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਬੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਸਮਾਨ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪਟਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੰਦ ਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਇਕ ਦਮ ਸਹਿਮ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰ ਉਹ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਇਕੋ ਥਾਂ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ-ਹੈ। ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਐਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ (ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ) ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ

ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲਗਭਗ 200 ਮੀਟਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੂਰੇ 24 ਘੰਟੇ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜ ਵਜੇ ਕਰਫਿਊ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦੀ ਢਿਲ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੜੇ ਹੋਏ ਦੋਨਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਅੱਗੇ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਐਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਂ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ 26 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੇ 'ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ' ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਏ ਗੁਰਮਤੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪੈਰੋ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਾਦੀਆਂ' ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਇਕ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਹਿੰਤਾਂ ਦੇ ਗਦਾਰ', ਸਿੱਖ, ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤ' ਆਦਿ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਕ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਉਹ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਪ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ'—ਇਸ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਦੀਆਂ ਹਤਿਆਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ 12 ਮਈ ਤਕ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਦਿਲ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ—ਘਟਨਾ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਜਿਹਨਾਂ "ਨਾ ਕੋ ਵੈਰੀ ਨਾ ਹੀ ਬਿਗਾਨਾ" ਦੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਤੇ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 17 'ਤੇ

MALKIT PARMAR

REAL ESTATE SERVICES

ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਲਕੀਤ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Bus: (604) 590-1321 Res: 589-2650
8699 - 120th St., North Delta, B.C.

K AHLON IMPORT AUTO SERVICE

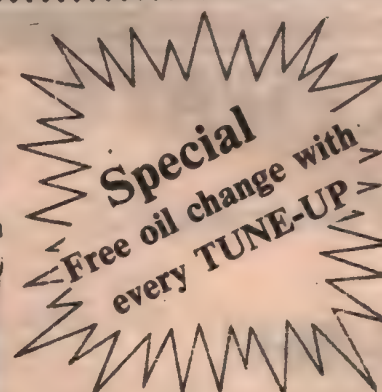
I.C.B.C. CLAIMS ACCEPTED

11965-95th Ave. & Scott Road, Delta. Ph.:585-1242

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਕੈਨੀਕਲ
ਕੰਮ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

MUBARAK KAHLON
ਮੁਬਾਰਕ ਕਾਹਲੋਂ

Japanese — British — European

Licensed Mechanic

- * Engine Rebuilding
- * Cylinder Heads
- * Tune Ups * Brakes
- * Carburetors & Clutch overhalls
- * Automatic Transmissions

Free Estimates — Low Prices — All work guaranteed
Come and see us, we are here

ਕਾਹਲੋਂ ਇੰਪੋਰਟ ਔਟੋ ਸਰਵਿਸ
PH.:585-1242

96 AVE.

SCOTT RD.

95 AVE.

DELTA

(ਪੰਨਾ 16 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਦੀ ਵਸਾਈ ਪਾਵਨ ਨਗਰੀ-ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਅੰਧਾਧੁੰਦ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਕੇ ਚਾਰ “ਨਿਰਦੋਸ਼” ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਵਲੋਂ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਉਥੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਵਿਓ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਜਨਮ ਅਸਥਾਣ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ (ਵਡਾਲੀ ਗੁਰੂ) ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਅਧਿਆਪਕ, (ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਕਲਰਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਰੀ, ਬੱਚੇ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਨੱਠੇ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਪਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਜਦੋਂ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਦੋ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿਚ-ਇਕ ਮੇਜ਼ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੂਨ ਵਿਚ ਲੱਥਪੱਥ ਪਈਆਂ ਹਨ। (ਦੂਜੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੁਸਪਤਾਲ ਜਾਕੇ ਹੋਈ) ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਬੜੇ ਸੁਹਣੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਨਾਨਕ ਫਿਕਾ ਬੋਲੀਏ ਤਲ ਮਨ ਫਿਕਾ ਹੋਇ।” ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਸ਼ਸ਼ੇਤਿਤ ਬੜਾ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਧਰ ਤਕਦਿਆਂ ਹੀ ਸੀਸ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ (ਹਿੰਦੂ) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅਸੁਰਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। (ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਨਾ ਪਹਿਣ ਕੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਉਤੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੰਘ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸੈਨਤ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਝ ਨਾ ਸਕਿਆ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ)।

ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ ਬੜੀ ਹੀ ਦਿਲ ਕੋਥਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦੀ ਵਸਾਈ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਤੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਆ ਰਹੀ ਬੱਸ ‘ਚੋਂ ਚਾਰ “ਮੇਨੇ” ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੰਸਦਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸਵੈਦ ਰੰਗ ਦੀ ਫੀਅਟ ਕਾਰ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਟਾਂਗੇ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ‘ਮੇਨੇ’ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟਾਂਗੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨਾਲ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੋਸ਼ ਕਟਵਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ

ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੰਸਦਾਂ ਅੱਗੇ ਬੜੇ ਹੀ ਤਰਲੇ ਕਰਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜੇ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਹਿੰਦੀ ਹਸਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਾ (ਗੁਜਰ) ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਹੋਠੀਆਂ ਲਾਗੇ ਬੱਸ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵੱਜੀ (ਵਰਦੀ ਸਮੇਤ) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅੰਦਰ ਬੜੀ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ, ਬੱਸਾਂ, ਟੈਂਪੂਆਂ, ਟਾਂਗਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਰਜਨਾਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਪਾਸ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਰਨਤਾਰਨ-ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸੜਕ ਤੇ ਸਥਿਤ ਕਸਬਾ ਫਤਿਹਾਬਾਦ, ਜੋ ਕਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤੋਂ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੰਗਲਵਾਰ 13 ਮਈ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਨੇ ਨੌਸ਼ਿਹਰਾ ਪੰਨੂਆਂ, ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਫਤਿਹਾਬਾਦ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਅਤੇ ਖੰਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਜਿਥੇ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪਾਵਨ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਤਾਇਆ ਅਤੇ ਪਿਆਰ, ਏਕਤਾ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਹਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੜਾ ਹੀ ਤਰਸ ਯੋਗ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਹਰ ਥਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਸਨ, ਕਈ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕੁੰਡਾ ਮਾਰਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਡਰਦਿਆਂ ਕੋਸ਼ ਦਾੜੀ ਰਖ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੱਗਾਂ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਰੀ ਪਟਕੇ ਬੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬੜੀ ਹੀ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ। ਇਥੇ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੀਆਂ 4-5 ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣੇ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਬੱਸ ਤੋਂ ਦੋ ਬੰਦੇ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਦੇ ਸਨ। ਦਹਿਸ਼ਤ ਇਤਨੀ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪਾਸ ਕੋਈ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤਾਂ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਚੁਣ ਕੇ ਹੀ ਇਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਭੋਗ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਕਰੇ। ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਨਿਰਮਲ

ਕੁਮਾਰ ਗਿਆਨੀ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਛੇ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਸੱਤਵਾਂ ਪੇਪਰ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਠੇ—ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਲਾ ਕਾਕਰਾ ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਖਾਲੀ ਸਨ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਿੰਦਰੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀ ਹਾਲੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਗਏ (ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਕਾਰਨ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜਕੇ ਬੂਹੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਕੁੰਡਾ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗਲੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵੀ ਬੰਦ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾਂਦੇ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਝੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਬਾਲਕੋਨੀ ਜਾਂ ਛੱਤ ਤੋਂ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਤਸੱਲੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਰਨਬੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਭਰਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਪੱਪੂ, ਕਥਿਤ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹਥੋਂ ਮਰੀਨਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਜਦੋਂ ਘਰ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੁੰਡਾ ਖੜਕਾਇਆ, ਤਾਂ ਬੂਹਾ ਖੋਲਣ ਤੇ ਦੋ ਸਰਦਾਰਾਂ (ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ) ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਤੇ ਦੋ ਬੀਬੀਆਂ (ਰਨਬੀਰ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ) ਇਕ ਦਮ ਠਠਬਰ ਗਏ। ਰਨਬੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਸ਼ੁੱਧ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਚਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਨਬੀਰ ਦੇ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਕਰਿਸ਼ਨਾ ਜੀ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਮੇਰੇ ਬੇਰ ਵਰਗੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਭਾਣਾ ਮਿੱਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ.. ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰ ਦਿਓ।” ਰਨਬੀਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਛਿੱਕ (ਨਿੱਛ) ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।”

ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸ. ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਲੈ ਗਏ। ਲਾਗਲੀਆਂ ਦੋ ਬੰਦ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਦੋ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਓਮ ਪਰਕਾਸ਼ ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਚਾਵਲਾ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਕਰਨਾਲ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਬਥੇਰੇ ਹੱਥ ਜੋੜੇ, ਰੋਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਇਤਨੇ ਭੈਭੀਤ ਸਨ ਕਿ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ।”

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 18 'ਤੇ

AIR-INDIA ANNOUNCES INDIA TWO WAYS.

We want to make it as convenient as possible for you to fly Air-India to India. So we suggest you leave any day of the week and choose

1.

Fly to New York and connect with Air-India's 8:15 nightly departure for Delhi or Bombay.

2.

Fly to London or Paris and pick up Air-India there.

AIR-INDIA
WE'RE YOUR AIRLINE

See your Travel Agent and make your reservations now.

ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਨ ਵੀਜ਼ੇ

ਟਰਾਂਟੋ — ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ 1000 ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਆਉਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਈ ਸਪੋਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ।

ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 21 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 27 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇਸ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

N P - 5, P.O. BOX 96097

WASHINGTON, D.C. 20090 - 6097

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਮਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ
ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਨ ਖਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਰਾ ਪੈਟ ਭਰਦਾ ਸੀ
ਅੱਜ ਕਿਉਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਲਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ
ਵੇਖੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਪੰਨਾ 17 ਦੀ ਬਾਕੀ।

ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਕਾਫੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਭ ਪੁਆੜਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੇ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਗਰਮਦਲੀਆਂ ਦੇ ਹਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜਣਗੇ।

ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਸੀਂ ਖੰਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣੀਆਂ। ਇਹ ਉਤਨਾ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਗਲਤ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਣ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਨਾਲ ਗੁੰਡਾ ਅੰਸਰਾਂ ਤੋਂ ਫਸਾਦ ਕਰਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਇਧਰਲੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਲੈਣਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਗਏ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਦੁਖੜੇ ਸੁਨਾਉਣਗੇ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤ ਗੁੰਡਾ ਅੰਸਰ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਅਗੇ ਦਸਣਗੇ—ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣਗੇ—ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਡਰ ਕੇ ਜਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾਰ ਖਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਜਾਣ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸੁਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਹੋਈ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਤਰੇੜਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਮਾਜਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਭੁਰਾ ਪਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਅਜੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਰਾਏ

ਕਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਿਆਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਕ ਕਬੀਲੇ ਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਹਨ।

ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਬੱਚੇ ਹਨ ਇਹ ਤਾਂ ਲਾੜਾ ਅਤੇ ਵਹੂਟੀ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿੰਤੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਕਿੱਥੇ? ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਦੇ ਸਮੇਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਝਲਕ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਕੇ ਬਸ਼ਿੰਦਿਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਾਂਗ ਆਏ ਗੁੱਜਰਾਂ ਵਿਚ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਸੇ ਕਈ ਗੁੱਜਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਬਾਅਦ ਹੀ ਗਿੜਤੇ ਪੱਕੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 5-6 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਵਿਆਹ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਧਕ੍ਰ ਉਮਰੇ ਪਹੁੰਚੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੀੜ੍ਹੀ 'ਚੋਂ ਅਜੇ ਬਹੁਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 10-12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ 'ਚ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੜੇ ਰੋਚਕ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਨਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੰਨਣਾ ਆਉਂਦਾ।” ਕੋਈ ਕਹੇਗਾ, “ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਵਹੂਟੀ ਗੁੱਡੀਆਂ ਪਟੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਲਦੇ ਸੀ।”

ਇਕ ਅੰਕਲ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ, “ਹੋਰ ਤਾਂ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਗਾਂ ਮਣਸੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਆਹ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਗਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਦੇ। ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਹੇ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਟ ਕੇ ਬੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਡਰਦਾ ਜਦ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਗਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਛੱਤ ਮਾਰੀ। ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਲੱਥ ਕੇ ਉਹ ਗਈ।”

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਵੀ ਮਖੌਲ ਉਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡਾ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਖਾਂ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦੀ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਜਿਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖਾਮੀਆਂ ਕਾਰਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਇਕ ਕਬੀਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਭੀੜ ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਦੋ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਾਂ ਔਰਤਾਂ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਇਕ-ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਅਨੁਭਵੀ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿ੍ਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ

ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਇਸ ਟੱਕਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੋ। ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਔਰਤ ਬੋਲੇ ਜਿਹੜੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ।”

ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਈਆਂ।

TICKETS TO ANYWHERE GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ
ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ
ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ
ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (FAREEDKOT)

6612, MAIN ST. VANCOUVER, B. C.
Phone 324-3336

ਟੈਕਸ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਰੁੱਤ

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਲੋਕ ਅਖਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਮੌਤ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗੀ। ਦੂਜੀ ਇਹ ਕਿ ਟੈਕਸ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਜੇਹੜੀ ਰਕਮ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਖੁਸ਼ ਗਈ ਉਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ; ਪਰ ਟੈਕਸਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਬਚਤ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬੱਚਤ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ 1986 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਆਪਣੀ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਬਚਤ ਦੀ ਇਸ ਰਕਮ ਉਤੇ ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੋ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ; ਇਕ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਆਮਦਨੀ ਕਰਕੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਚੇ ਰੇਟ ਵਾਲੀ ਹੁਣ ਦੀ ਘੜੀ ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਟੈਕਸ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਦੂਜੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੰਗੀ ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕੇਗਾ।

ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਪਲੈਨ (RSP) ਵਿਚ ਇਹ ਰਕਮ ਕਦ ਜਮਾਂ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਉਤੇ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਆਲ ਦੀ ਰੁੱਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਐਨ ਅਖੀਰ: ਦਸੰਬਰ ਲੰਘੇ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਬਚਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬਚਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਰੀਕ: ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਇਹ ਪੈਸੇ ਜਮਾਂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਸ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਾਧਾ ਕਿੱਥੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਬੰਦਾ ਕਾਹਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਚਤ ਪਲੈਨ (RSP) ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

ਜੇ ਇਹ ਬਚਤ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਧਾ ਆਪਣੀ ਪਲੈਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

1990 ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਉਘੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਲ. ਕੇ. ਝਾਮ ਨੇ ਪੋਸ਼ਨੀਗੋਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 7 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ, ਦੇਸ਼ ਗੁਰਬਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਝਾਮ ਇਥੇ 11ਵਾਂ ਗੋਵਿੰਦ ਵੱਲਭ ਪੰਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਟੀਚੇ ਅਸਲਵਾਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ।

1980ਵਿਆਂ ਤੇ 90ਵਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਝਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟੀਚੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰਗਰ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਮਾਇਕ ਸੋਮੇ ਚੁਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

Registered Retirement Savings Plan — Mr. A.

Industrial Growth Fund Annual Contributions.
Maximum Deductible invested on December 31 each year.

DATE	MAXIMUM ANNUAL DEPOSITS	INDUSTRIAL GROWTH FUND	5-YEAR G.I.C.	SHORT TERM MONEY MARKET	SAVINGS ACCOUNT	TO MATCH INFLATION YOU NEED
Dec.'67	\$ 2,500	\$ 2,275	\$ 2,500	\$ 2,500	\$ 2,500	\$ 2,500
Dec.'68	2,500	5,347	5,166	5,164	5,114	5,102
Dec.'69	2,500	6,918	8,023	8,008	7,873	7,836
Dec.'70	2,500	9,010	11,119	11,242	10,893	10,450
Dec.'71	2,500	11,819	14,466	14,369	14,000	13,477
Dec.'72	4,000	20,380	19,554	18,990	18,566	18,162
Dec.'73	4,000	36,490	25,056	23,968	23,316	23,819
Dec.'74	4,000	40,355	31,071	30,425	28,916	30,787
Dec.'75	4,000	49,701	37,704	37,543	35,502	37,707
Dec.'76	5,500	62,798	46,530	46,550	43,622	45,402
Dec.'77	5,500	88,366	56,247	55,848	52,455	55,213
Dec.'78	5,500	108,489	66,971	65,386	61,015	65,369
Dec.'79	5,500	149,755	78,879	77,935	72,129	77,251
Dec.'80	5,500	189,018	92,166	94,501	86,545	91,407
Dec.'81	5,500	178,894	107,359	116,775	103,661	107,936
Dec.'82	5,500	242,804	125,247	140,551	123,628	123,490
Dec.'83	5,500	309,069	146,168	160,457	139,216	134,547
Dec.'84	5,500	331,268	169,794	181,762	154,271	145,128
Dec.'85	5,500	429,591	196,251	205,439	170,360	156,947

Total Deposits \$83,500

(All applicable acquisition and trustee fees deducted from Industrial Growth Fund. All dividends and interest income reinvested).
Sources: interest rates — Bank of Canada; inflation — Stats Can Consumer Price Index

Registered Retirement Savings Plan — Mr. B.

Industrial Growth Fund Monthly Investment Program.

Maximum deductible annual contributions invested in equal amounts at the end of each month beginning Jan. 31, 1968

DATE	MONTHLY DEPOSITS	TOTAL ANNUAL DEPOSITS	INDUSTRIAL GROWTH FUND	SHORT TERM MONEY MARKET	SAVINGS ACCOUNT	TO MATCH INFLATION YOU NEED
Dec.'67	\$ 2,500	\$ 2,500	\$ 2,275	\$ 2,500	\$ 2,500	\$ 2,500
Dec.'68	208	2,500	5,781	5,254	5,182	5,149
Dec.'69	208	2,500	7,037	8,265	8,065	7,934
Dec.'70	208	2,500	9,191	11,501	11,155	10,552
Dec.'71	208	2,500	11,965	14,596	14,238	13,638
Dec.'72	333	4,000	20,784	19,443	18,892	18,434
Dec.'73	333	4,000	37,921	25,005	24,010	24,276
Dec.'74	333	4,000	41,496	31,966	30,255	31,523
Dec.'75	333	4,000	50,961	38,777	36,612	38,684
Dec.'76	458	5,500	64,641	48,267	45,274	46,577
Dec.'77	458	5,500	91,638	57,732	53,786	56,722
Dec.'78	458	5,500	112,706	68,595	63,243	67,202
Dec.'79	458	5,500	156,041	82,953	75,545	79,492
Dec.'80	458	5,500	197,209	100,089	90,110	94,184
Dec.'81	458	5,500	186,269	126,268	110,910	111,312
Dec.'82	458	5,500	254,262	151,860	130,714	127,365
Dec.'83	458	5,500	323,698	172,465	145,779	138,709
Dec.'84	458	5,500	346,794	198,558	163,096	149,524
Dec.'85	458	5,500	450,443	224,238	179,129	161,636

Total Deposits \$83,500

(All applicable acquisition and trustee fees deducted from Industrial Growth Fund. All dividends and interest income reinvested).
Sources: interest rates — Bank of Canada; inflation — Stats Can Consumer Price Index

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਚਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਿ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉਤੇ? ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਪੂੰਜੀ - ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਚਾਰ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਸੱਤ ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚਤਾਂ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਤਾਂ ਪੱਖੋਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਪੱਖੋਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪਛੜੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।

*

ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਇਕ ਪੰਜੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ?"

"ਜੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਲੈ ਲਵੋ।" ਸਿਪਾਹੀ ਘਬਰਾ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।

ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

Authorised Agents for :

Air Canada, Western, Wardair, Easter, PW, CP Holiday for the Major Airlines

Special Fares to India, Pakistan, Sri Lanka, Fiji etc.

Sharma Travels Inc.

4275, Fraser St. (At 27th Ave.), Vancouver, B.C.

Ph. (604) 877-1387 or 877-1388

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ
ਡੈਲਟੇ ਸਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ

ਭਾਰੀ ਸੇਲ

ਜੈਸੀ ਫੈਬਰਿਕਸ

ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਪਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਕੀਮਤਾਂ ਐਨੀਆਂ ਘਟਾ ਦਿਤੀਆਂ
ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਥੋਕ ਦੇ
ਭਾਅ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ।

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ
ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨਿਹਰੀ
ਮੌਕਾ

ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ
ਕੱਪੜਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਰੇਪ-ਡਸ਼ੀਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਤੇ ਸਿਲਕ ਪ੍ਰਿੰਟ
ਦੇ ਸੂਟ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ
ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ
ਤੇ ਵੱਡੀ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ

ਜੈਸੀ ਫੈਬਰਿਕਸ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ !

JESSIE FABRICS

2-9305-120th. ST. (Scott Rd.) DELTA-SURREY, B.C.

PH. (604) 585-3656

BOMBAY SWEETS

MANUFACTURER INC.

PH. (604) 321-1414 or 874-5722

CONTACT: NARESH SHUKLA & BROS.

NARESH SHUKLA

ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਵਲੋਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀਆਂ ਤੇ ਢਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਮਠਿਆਈਆਂ ਤੇ ਨਮਕੀਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ

\$2.50 ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ

ਲੱਡੂ

\$1.75 lb.

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁਲ੍ਹਾ

\$2.50 ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ

ਜਲੇਬੀਆਂ

\$1.49 lb.

ਦੁਕਾਨ 9 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁਲ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

- ਗੁਲਾਬ ਜਾਮਨ ● ਕਲਾਕੰਦ ● ਰਸਭਰੀ ● ਚਮ-ਚਮ ● ਪਤੀਸ਼ਾ
 - ਕੋਕੋਨਟ ਦੀ ਬਰਫੀ ● ਬਾਦਾਮਾਂ ਦੀ ਬਰਫੀ ● ਚਾਕਲੇਟ ਦੀ ਬਰਫੀ
 - ਪਿਸਤੇ ਦੀ ਬਰਫੀ ● ਅੰਮਰਤੀਆਂ ● ਲੱਡੂ ● ਜਲੇਬੀਆਂ ● ਰਸਗੁਲੇ
- ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਠਿਆਈ

ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਸੁਆਦੀ
ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ
ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਸੇਲ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਈ

Best Indian Sweet Manufacturer
With Largest Variety

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS

ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਛੋਟੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ

ਬਟਾਲਾ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਧੱਕਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਿਆਰੀ, ਹਲਵਾਈ, ਰੈਡੀਓ ਕੱਪੜੇ, ਫਲ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ

ਵਿਕਰੀ ਵਰਗੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਛੋਟੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ “ਐਲਾਨ ਨਾਮੇ” ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ, ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਯੂਨਿਟ ਹਨ। 1984-85 ਅਤੇ 1986 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਹੌਲ ਕਾਰਨ, ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਗਾਹਕ ਬਿਲਕੁਲ ਬਟਾਲਾ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮਾਹੌਲ ‘ਸੁਖਾਵਾਂ’ ਹੋਣ ਦੀ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਾਰਨ, ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਨਾ। ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ, ਘਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਤੌਰਨ ਲਈ ਕਈ ਛੋਟੇ ਯੂਨਿਟਾਂ, ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ‘ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ’

ਲਾਗਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਧੇ ਮੁੱਲ ‘ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੱਡੇ ਸਨਅਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ‘ਕਾਰੀਗਰ’ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਲਈ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਯੂਨਿਟ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਨਅਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਛੋਟੇ ਸਨਅਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਸਬਿਆਂ, ਵੱਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ, ਕਰਿਆਨਾ, ਮਨਿਆਰੀ, ਹਲਵਾਈ, ਢਾਬੇ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਛੋਟੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਲੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ “ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ” ਸਨਅਤਕਾਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਮਾਲਕ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਨਿਆਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬੜੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਨਵੀਂ ਤਿਆਰਸ਼ੁਦਾ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ) ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਸੀ, 48 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੇਚ ਕੇ, ਇਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਪਾ ਲਈ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ 'ਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਰ 6 ਮਹੀਨੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਦਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ

31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 9 ਜੂਨ 1983 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕਰਨ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਰੁਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ

ਬਰਨਾਲਾ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਯੂਥ ਵਿੰਗ (ਲੌਂਗੋਵਾਲ) ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦਾਂ ਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿਚ ਤੁਰੰਤ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਇਕ ਪਾਸੇ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਸ਼ਾਨੀ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਦਾਂ ਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਤਹਿਸੀਲ ਵੈਦ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੈਦ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਵੈਦ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਕੱਟੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵੈਦ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਫੰਡ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਭੇਜ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵੈਦ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੈਦ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੈਦ ਸੰਮੇਲਨ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲਈ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਗੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਚ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਏਨੇ ਝੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝੀ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਛੇਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ?

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ LL.B (U.K.) Res. 580-1822

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਢੇ ਪੈਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਵਸਤ, ਸੈਕਿੰਡ, ਬਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਕਿੰਦਾ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਟੈਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ
- ਸਟੁਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।

ਨਵੇਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਾ

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ

- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ(ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ਅਰਫਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤੀ, ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ - ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

Res. 228-0452

ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਨੋਟ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਰਾਂਚ ਆਡਿਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ

ਛੇਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

Malkit Singh Parhar & Daljit Sandhu

OFF. (604) 733-164

#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

● ਜੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
World Wide Immigration & Documentation
Services Ltd.

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਖਬਰ ਛਪਣ ਤੱਕ

ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਵੇਸ਼

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਕੀ ਲਿਖਣਾ ਹੈ? ਇਹ ਕੁੱਝ ਅਜੇ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਵੈਸੇ, ਨਜ਼ਮ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ ਹੀ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਕਫੇ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀਆਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਕੁੱਝ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਦਫਤਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੀ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵਕਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਅਨੇਕਾਂ ਪਲਾਟ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਈ ਸਿਰਫ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਈ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਵਕਤ ਕੱਢ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਲਮ ਫਿਰ ਵੀ ਚੁੱਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੈ? ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ।

ਪਤਨੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਫਜ਼ੂਲ ਜਿਹਾ ਬੋਝ ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਲਈ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਕੁੱਝ ਵੱਖ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਕਰੰਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਕ ਗਰੇਵ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਖੋਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੇਕਸੂਰਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬੇਕਸੂਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਕੇ ਉਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਛੁਪਣ-ਛੁੱਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮ ਹੈ।

ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਪਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਭੁਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਕਿਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇ।

ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੋਨੋਂ ਸਕੇ ਭਰਾ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਣਹੋਈ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਮੌਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੀਕ ਮਾਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹੋਰ ਕਈਆਂ ਸਮੇਤ ਉਹ ਵੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਣਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸਨ। ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਕੱਲੇ ਜਨੂੰਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਫੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਥਾਵਾਂ ਫਰੋਲੀਆਂ ਪਰ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਖੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਕਿਸਮਤ ਆਖਦਾ।

ਆਖਰ ਮੁੰਡਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿੱਧਰ ਗਿਆ ਹਰ ਪਲ ਇਹ ਇਕੋ ਗੱਲ ਉਸਨੂੰ ਕੁੜੜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕੁੜੀ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ, ਜੋ ਫੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ

ਉਡੀਕ ਉਡੀਕ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਤੇ-ਇਸ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸ ਭਾਗਾਂ ਭਰੇ ਦਿਨ ਕੁੜੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਨੇ ਦੇ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਹੀ ਤਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ। ਜਿਥੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੌਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਸੀ, ਉਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਵੀ ਕਿ ਗੁੱਡੀ ਦਾ ਵੀਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ।

ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਗਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੀਕ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਕਿ ਆਖਰ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ।

ਕੀ ਗੁੱਡੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੰਝ ਹੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ?

ਕਿਤੇ ਸੋਹਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁੱਕ ਹੀ ਨਾ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਕਿਤੇ ਰਾਹ ਖਹਿੜੇ.....

ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੀ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਇਸ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇ ਅਰਥ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੇਅਰਥ ਬਣੇ ਪਏ ਸਨ।

ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਖੁਨ ਦੀਆਂ ਚਾਘੀਆਂ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਇਕੱਲਾ ਸੀ।

ਦੂਜਾ ਮੁੰਡਾ ਇੰਨਾ ਛੋਟਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਕਦਮਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਛੋਟੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹਲ ਸਿੰਘ ਦੋ ਸਾਲ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਰਹਿਕੇ ਘਰੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਬੁਝਾਰਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਸੋਹਲ ਆਖਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿੱਧਰ ਗਿਆ।

ਸੋਹਲ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ, ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਤੌਰਨ ਦੇ ਫਿਕਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੈਲੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਵਰ੍ਹਦੀ ਅੱਗ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।

ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੀਵੇ ਗੁੱਲ ਹਨ।

ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਜ਼ਕੋ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਿਹਾ।

ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਗੱਲ ਕੀ ਪੰਛੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਚਹਿ ਚਹਾਉਂਦੇ, ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦਮ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਸਨ।

ਅੱਜ ਫਿਰ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਤਾਂ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਭੇਜਾਂਗਾ।

ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੈਂਦੇ ਵੈਣ, ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿਲ ਵਿੰਨਵੀਆਂ ਚੀਕਾਂ, ਮਨ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਸੀ?

ਪਤਨੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇਕ ਵਧੀਆ ਪਲਾਟ ਹੈ।

ਸੋਚਦਾ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਕਦੇ ਕੁ ਤੋਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ? ਕਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੇ ਧਿਆਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਲਾਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਯੋਗ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਪਲਾਟ ਦੱਸੇਗੀ ਉਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਮੇਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਂਝ ਇਹ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਪਰ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫਿਰ ਵੀ ਪੁੱਛ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, 'ਐਹ ਵੇਖੋ ਨਾ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦਾ। ਬੇਚਾਰੇ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ਨਾ।'

ਗੱਲ ਉਹਦੀ ਕਾਫੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਠੀਕ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਸਮਝੋ ਸਾਰੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੋਟਰ ਦੀ ਹੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਰਚਾ ਵੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਐਨ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤੋਗੀ ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਚੜੀ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸੋਚੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੋਹਲ ਕਿਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ.....

ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤੋਂ ਤਾਂ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਸੋਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੱਜਦੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਘਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸੰਗਠੇ ਜਿਹੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਦਾ ਉਹ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਫਿਰ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਉਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਵੱਲ ਪਰਤ ਪੈਂਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਪਲਾਟ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ ਮੋੜ ਉਪਰ ਲਿਜਾਕੇ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਕੀ ਅੰਤ ਉਪਰ ਜਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਹੀ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਉਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ। ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤਲਖੀ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਬਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਇੰਝ ਹੀ ਲਿਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੇਰੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਤਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਸੈਂਸ ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੀ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੁਝ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣੇਗੀ।

ਅਚੇਤ ਹੀ ਵਹਿਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।

ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵੀ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਅੰਨ੍ਹੇ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਦੌਰ ਕਦੋਂ ਰੁਕੇਗਾ?

ਕੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ?

ਹੱਸਦਾ, ਖੇਡਦਾ, ਲੁੱਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਦੇਸ਼ ਸੀ।

ਕੁਝ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਪੱਤਰੇ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਹ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰਲਾ ਇਨਸਾਨ ਮਰਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਣ ਗਏ।

ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਉਪਰ ਪੈਂਦੀ ਲਿਸ਼ਕ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨਾ ਹੰਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਚੂਨੇ 'ਚ ਖੜੇ ਗੁੰਬਦਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਕ ਉਮਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਹਿੱਕ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬੱਸ ਇਹੋ ਗੱਲ ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਤਾਂ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਣੀਏ ਤਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

ਕੀ ਕੀਤਾ-ਇਉਂ ਬਣਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਖੁਨ ਡੋਹਲਣ ਦਾ ਸਮਝਿਆ।

ਹਨੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ ਲਈ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ

BLOCK BROS. REALTY LTD.

9360 - 120 St. SURREY, B.C. V3V 4B9

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਖੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 581-4601

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

(ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਤੁਹਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਲਾ ਲਏ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਛੁੱਲ੍ਹਿਆ।

ਇਸ ਅੰਦਰ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ।

ਮਿੱਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਂਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੇਣ ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਨ।

ਦਰਾਣੀ-ਜਠਾਣੀ ਜੋ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੁੱਡੀ ਦਾ ਦਾਜ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ-ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿਖਾਵਾਂ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ।

ਗੁੱਡੀ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵੇਣ ਕਿੰਝ ਪਾਈਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਵੀ ਉੱਚੇ ਹਟਕੋਰਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦਬ ਗਈ।

ਵਾਲ ਪੁੱਟਦੀ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਗੁਆਂਢਣਾਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਣ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਸਿੱਲ-ਪੱਥਰ ਹੀ ਤਾਂ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੱਸ ਪੱਥਰ ਉਪਰ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਸਿੱਲ ਟੋਕ ਕੰਧਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ।

ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਲਾਟ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਵਾਂ? ਬੱਸ ਵਕਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦਾ। ਦਿਨੇ ਦਵਤਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲਿਖਣ ਲਈ ਝੰਜੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਹੱਥੋਂ ਕਲਮ ਖੋਹ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਹਿਚਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਘਰ ਕਾਹਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿੱਲਾ ਹੀ ਤਾਂ ਸੀ।

ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਦੋ ਟਰੈਕਟਰ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੀਰੀ ਰਲਾ ਕੇ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਬਹਿਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਹੱਸਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਕੋਠੇ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਾਂ। ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਸਨ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਅਜਮੇਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇ ਘਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਗਨ ਸੀ। ਰੱਬ ਨੇ ਇਹ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿਰ ਵਰਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਮੇਰਾ

ਵੀ ਰੋਣ ਨਿੱਕਲ ਆਇਆ।

ਮੇਰੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਨ ਜੋ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਫਰੋਲਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਖਰੀਦ ਦੀ ਨੀਂਹ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬੈਠਿਆਂ ਬੈਠਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਕਾਫੀ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਠਣ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਸੱਭ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਦਮ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੋ ਆਦਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੋਹਲ ਅੰਦਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹੋਰ ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਹ ਸੱਭ ਮਾਜਰਾ ਕੀ ਹੈ?

ਅਜੇ ਉਹ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਦਾ ਅੰਗਾਂਹ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁੱਡੀ ਬਾਂਹ ਮਾਰਕੇ ਉਹਦੇ ਗਲ ਆ ਲੱਗੀ।

ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਵੇਣ ਸਨ ਕਿ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤਰੇੜਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਕੁੱਝ ਜਣੇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਉਪਰ ਬਿਠਾਇਆ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁੜੀਆਂ ਵੀ ਆ ਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

ਸੋਹਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਕੀ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ।

— 'ਤੇਰਾ ਤਾਇਆ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਬਾਪੂ',

ਉਹ ਸਿੱਲ-ਪੱਥਰ ਸੀ। ਪਰ ਵੇਖ ਅਜੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ?

— 'ਲੁਧਿਆਣੇ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਜਿਹੜੀ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ ਸੀ।'

ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਰਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਡੀਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੀਕ ਪਿਆ, 'ਨਹੀਂ ਭੈਣੇ ਨਹੀਂ'। ਉਹ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਹੋਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਪਾਗਲਾਂ ਹਾਰ ਭੁੱਝਾਂ ਮਾਰਕੇ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹੌਂਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਫੜਕੇ ਹਟਾ ਲਵੇ।

ਰੋਂਦਾ ਰੋਂਦਾ ਉਹ ਹੌਂਕਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਸਭ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ।

ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰਕੇ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਝੱਸਕੇ ਉਸਨੂੰ ਹੌਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਚੁੱਪ ਸੀ ਪਰ ਰੋ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੱਕ ਛੱਤ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਬੁੜੀਆਂ ਉਸਤੋਂ ਉਸਦੇ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਖਾਮੋਸ਼ ਸੀ,

ਉਸਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾ ਸਕਿਆ। ਲੋਕ ਉਠਦੇ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਉਠਕੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ।

ਸੋਹਲ ਘਰ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਮੰਜੇ ਉਪਰ ਪਿਆ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਹੋ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਨੀਂਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆਈ ਪਰ ਜਦ ਸਵੇਰੇ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹਲੂਣ ਕੇ ਜਗਾਇਆ ਤਾਂ ਪੁੱਪਾਂ ਚੜ੍ਹ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਅੱਜ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਚਾਹ ਪੀਂਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸੋਹਲ ਦੇ ਸਾਥੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਸੋਹਲ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਦਰੀ ਉਪਰ ਇੱਕ ਖੁੰਜੇ ਲੱਗਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਦੇ ਕੁ ਮਿਟ ਲਈ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਉਠਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਮੁਕਾਣਾਂ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਰੋਣ-ਪੋਣ ਜਾਰੀ ਸੀ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਏਂਵੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੋ ਵਜੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਹ ਬੋਲ ਅਜੇ ਭਾਈ ਜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਨ, 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸੋਹਲ ਸਿੰਘ ਘਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿਧਰੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦਾ...' ਕਿ ਸੋਹਲ ਨੇ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮਾਈਕ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਉਸਦੀ ਗੱਜਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਬਨੇਰੇ ਪਾਟ ਰਹੀ ਸੀ, 'ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਢੱਠੇ ਖੂਹ 'ਚੋਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਈ ਆਂ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਆਇਆ।' ਸਭ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਪਰ ਮੁਰਦੇਗਾਣੀ ਛਾ ਗਈ। ਹਵਾ ਸਹਿਮ ਗਈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਬੋਲਣਾ ਉਵੇਂ ਜਾਰੀ ਸੀ, 'ਉਹ ਨਿਭਾਗਾ ਮੈਂ ਈ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਗੋਲੀਆਂ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਰੋਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ...', ਉਸਦਾ ਗਲਾ ਭਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਹੀ ਭੁੱਝਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ।

ਭੋਗ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਭ ਸੋਹਲ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਸਨ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਕੇ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਕਮ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਰ ਇਕੋ ਦਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਉਤਰ ਆਈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਘਟੀਆ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਉੱਤੇ ਤੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਨਹੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾਇਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਮੈਂ ਅਜੇ ਸੋਚ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੋਹਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੋਢਾ ਥਾਪੜਦਿਆਂ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 25 'ਤੇ)

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

**Find Out More
About
The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia
Bus: (604) 685-9335
Res: (604) 254-5837

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1

ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

ਵੇਦ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ

ਡਾ. ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜ ਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ-ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵੀ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਤਮ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਕੇ ਅਨੇਕ ਭਾਸ਼ਾ-ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਜ ਸੁਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਤਮਤਾ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਉਤਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਰੂਪਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

‘ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ’ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਫੁਹਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਉਤਮ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਵੀ ਖੜਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਵਰਗੇ ਅਤਿ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਾ ਅਪੜਨ ਦਾ ਕੀ ਸਬੱਬ ਹੈ? ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਜਾਪਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਘੋਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਜਦ ਦੂਜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ

ਪੰਨਾ 24 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕਿਹਾ, ‘ਚੰਗਾ ਵੀਰੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਫੇਰ ਮਿਲਾਂਗੇ, ਹੁਣ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ।’ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ, ਬੋਲਿਆ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ,

ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਤੁਰ ਗਿਆ।

ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਬੋਲਕੇ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਰ ਵੀ ਲਏਗਾ। ਇਹ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕੀ ਵਿਸ਼ਾਹ। ਹੋ ਸਕਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਕਾ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਸੋਹਲ ਨਾਲ ਨਵਰਤ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

—‘ਹਾਂ ਜੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਬਾਣੇ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਫੇਰ ਤਾਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅੰਤ ਵਧੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾਇਕ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।’ ਮੈਂ ਘਰ ਆ ਕੇ ਵੀ ਇਹੋ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ।

ਰਾਤ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਇਕੋ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਸੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰੇ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ?

ਸਵੇਰੇ ਬੈਠ ਟੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਤਨੀ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਖੋਲਕੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀ; ਹੈਡ ਲਾਈਨਾਂ ਉਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ‘ਚ ਲਹਿ ਜਾਣ, ‘ਸੋਹਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਦੋ ਹੋਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ’

ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਮੈਂ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਮੈਥੋਂ ਚਾਹ ਦਾ ਵੱਡਾ ਘੁੱਟ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੁੱਲ ਮੱਚ ਗਏ।

ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਵਾਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਸਾਂਝ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਰਚੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਪਿੱਛਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕਈ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਪੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲੇ ਇਹ ਪਰਵਾਸੀ ਵਿਹਲੇ ਵੇਲੇ ਰਲ ਬੈਠਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ ਵੀ ਕੱਢਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਝਲਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ‘ਸਮੁੱਚੇ’ ਪਾਰ ਦਾ ਸਾਹਿਤ’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ।

ਜਾਪਾਨੀ ਨੀਤੀ

ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜਾਪਾਨੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਾਪਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਨੇਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਇਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਜੇ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਤਿ ਕਠਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਇਸ ਜਾਪਾਨੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹੀ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਜ਼ਾ ਉਂਗਲਾਂ ਉੱਤੇ ਗਿਣੀ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋਗੀ ਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਮਹੱਲ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਕਹਿ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਵੀ ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਧੁਨ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਜਿਥੇ ਰਾਜਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਫੈਲਾਓ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਲੱਚਦੇ ਉਥੇ ਉਹ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ਕਰਦਾ ਜਾਪਦੇ। ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜਾਪਾਨੀ ਪਾਠਕ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗਹਿਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦੀ ਜਾਪਾਨੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁਖ ਆਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਥਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣੀ ਜਾਂ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਪਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਰਲ ਬਹਿਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਰਜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ ਜਾਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ। ਦਰਅਸਲ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਲੋੜਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਅਨ-ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚਲ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਜਾਪਾਨੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਰਾਜਮਾਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਲਗਪਗ ਪਿਛਲੇ 80 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਮੌਲਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਾਪਾਨ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਾਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਲਥਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪਾਸਾਰ ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਯੋਸ਼ੀਆਕੀ ਸੁਚੁਕੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਹੇਠ ਨਿਕਲਦਾ ਰਸਾਲਾ ‘ਜਵਾਲਾ ਮੁਖੀ’ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਜਾਪਾਨੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਹਿੰਦੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੀ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਰਸਾਲਾ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਤੁਰੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਬੱਬ ਹੋ ਨਿਬੜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਪਣੀ ਜਾਪਾਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਕਮਰ ਕੱਸੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਵੱਲ ਮੁਹਾਰਾਂ ਮੋੜ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਨ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲੱਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ—Osaka University of Foreign Studies ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਆਰੰਭਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਭਾਗ .Department of Indian and Pakistan Studies ਵਿਚ ਅਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੋਂ ਚੰਧੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ।

1978 ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਪਾਨੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਲੀ ਨਾਲ ਜਲੰਧਰ ਆਉਣ ਦਾ। ਜਨਾਬ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਦਿੱਚਾਰਜ ਸਨ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਜਨਾਬ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਰੰਗੀਨੀ ਨੂੰ ਨੇੜਿਉਂ ਤੱਕਿਆ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਜਨਾਬ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਥੋਂ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਓ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾ ਕੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।’

ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੇ 1981 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਫੁਹਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ

Via Rail Tickets
Now issued here

Vancouver to
From

Calgary

\$150⁰⁰

Winnipeg

Edmonton \$169⁰⁰

289⁰⁰ Toronto \$299⁰⁰

ONE WAY FARE IS ALSO AVAILABLE TO TORONTO ONLY
BOOK EARLY TO AVOID DISAPPOINTMENT

For booking conditions please call:

Fourways Travel Limited

9341 - 120 St., (Scott Rd.) Delta, B.C.

Ph. (604) 584-1411

Travel to India,
Pakistan Europe &

Anywhere in the world.

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਇੰਗਲਿਸ਼
ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਹੁਣੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ

ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਨਕੂਵਰ
ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਅਸੀਂ ਇਥੋਂ ਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਪੰਨਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਵਾਕ-ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕੰਮ 1983 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ Osaka University of Foreign Studies ਵਿਚ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਪੰਜ ਹਫ਼ਤਾ ਕੋਰਸ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾਕਟਰ ਆਤਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਡਾਕਟਰ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਉਹ ਹਨ—‘ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼’, ‘ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਡਰ’ ਅਤੇ ‘ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ’। ਪੁਸਤਕ ‘ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ’ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਸਤਕ ‘ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਡਰ’ ਵਿਚ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਪਰ ਦਰਜ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ‘ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਡਰ’ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੋਹਾਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਵਾਰਤਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੱਡ ਅੱਡ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ: ‘ਬਸੰਤ’ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਕ੍ਰਿਕ, ‘ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੰਦੇਸ਼’ ਸ.ਸ.ਮੀਸ਼ਾ, ਬੱਲੇ ਜੱਟਾ ਬੱਲੇ, ਨੱਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ‘ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ’ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ‘ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ’ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਮੁੱਚੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਜਾਪਾਨੀ ਪਾਠਕਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁੱਢ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਵਿਤਰੀ ਦੀਆਂ ਦਰਜ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ‘ਇਕ ਘਟਨਾ’ ਅਤੇ ‘ਚੁੱਪ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤਿ’ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਧਾ ਹਨ।

ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਡਾ. ਤੋਮੀਓ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਨਾਵਲ ‘ਪਿੰਜਰ’ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ‘ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ’ ਦਾ ਜਾਪਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਯਤਨ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਰਾਲਾ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰ ਮੀਜ਼ੋਕਾਮੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ‘ਜਵਾਲਾ ਮੁਖੀ’ ਵਾਂਗ ਜਾਪਾਨੀ ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਰਸਾਲਾ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ।

‘ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ’ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਰਥਕ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨੀ ਸਾਹਿਤ’ ਦੀ ਚਰਚਾ ਇਸ ਦੇ ਸਮਵਿਭ ਆਵੇ। ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਵੀ ਜਾਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ‘ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ’ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਕੰਡ ਲਾਂਦਾ ਸੀ
ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਨੰਡ ਪਾਂਦਾ ਸੀ
ਅੱਜ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਵਿਚ ਨਹਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ
ਵੇਖੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਭਰੂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਖਤ ‘ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਾ
ਕੋਈ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਕਟਾ ਬੈਠਾ
ਸੁਰਕ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ ਚੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤੜਫਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ
ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਯਭਰੂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਭਾਰਤ 'ਚ 1609 ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ

ਪਟਿਆਲਾ — ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਾਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1609 ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ 44 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁਖ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਬਾਈ ਵੀਕਲੀ 111 ਅਖਬਾਰ, ਵੀਕਲੀ 6469, ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ 2966, ਮਾਹਵਾਰੀ 7487 ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਤਫਰਕਾ 3142 ਅਖਬਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਕ ਛੋਟਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਪਰ ਅਖਬਾਰੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜਾਗਰਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀਕਲੀ ਰੈਗੂਲਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 251 ਹੈ ਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ 96 ਤੇ ਮਾਹਵਾਰੀ 232 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਝ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਰੂਪ 'ਚ ਚਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਅਖਬਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਉਤਨੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਥੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

PH. 430-4233

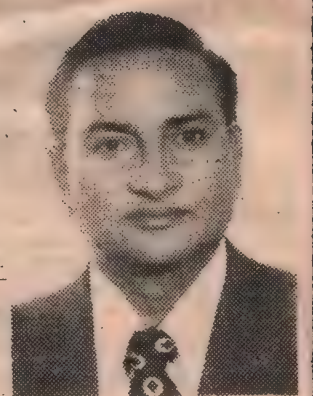
- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW VISIT OR CALL

UNLESS YOU TRY

MR. GURU

■ BUYING

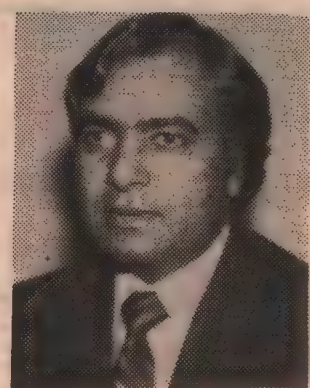
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548 Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਕੁਝ ਯਾਦਾਂ!

ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਮ, ਲੌਰਲ, ਅਮਰੀਕਾ

ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਸਮਾਨ ਗੂੰਜਾਉਂਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ 'ਉਦਾਸੀ' ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਮਲਜੀਤ ਵਿਰਕ ਤੋਂ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਪੀ. ਐਸ. ਯੂ. ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਬਿਕਰ ਕੰਮੇਆਣਾ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੰਜ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਝੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਦੀ ਰੂਹ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਲਸਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਸੀ। ਪਿਛਲਾ ਇਕ ਦਹਾਕਾ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਬਣਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੱਖੇਟ ਤੇ ਵਿਚਰਿਆ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉਸਰਦੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਬਣਿਆ।

ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਵੀ ਸੀ. ਮਾਰਕੰਡਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ "ਕਿੰਤੂ" ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਵਾਰੇ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹਰ ਜਲਸੇ ਜਲੂਸ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਲਸਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰੈਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਰੋਗਰਾਮ ਲੋਕੀਂ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਨਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕੀਂ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਨ ਆਉਂਦੇ।

ਦਸ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਮਹੇੜੂ ਵਿਚ ਇਕ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ੇ ਤਾਜ਼ੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਾਂ। ਕੁਝ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਗਏ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਮ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਭਾਂਤ ਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਮ ਪੜ੍ਹੀ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਇਲ (ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਸਕਾ ਭਰਾ ਹੈ) ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੀਤ ਸੁਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਟੇਜ ਤੇ ਹੀ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਕੇ ਹੋ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਮੈਂ ਬਦਨਸੀਬ ਉਸੇ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਭਰਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ "ਉਹ ਕਮਲੇ! ਗਾਉਂਦਾ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ, ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਲਿਆਵਾਂ।"

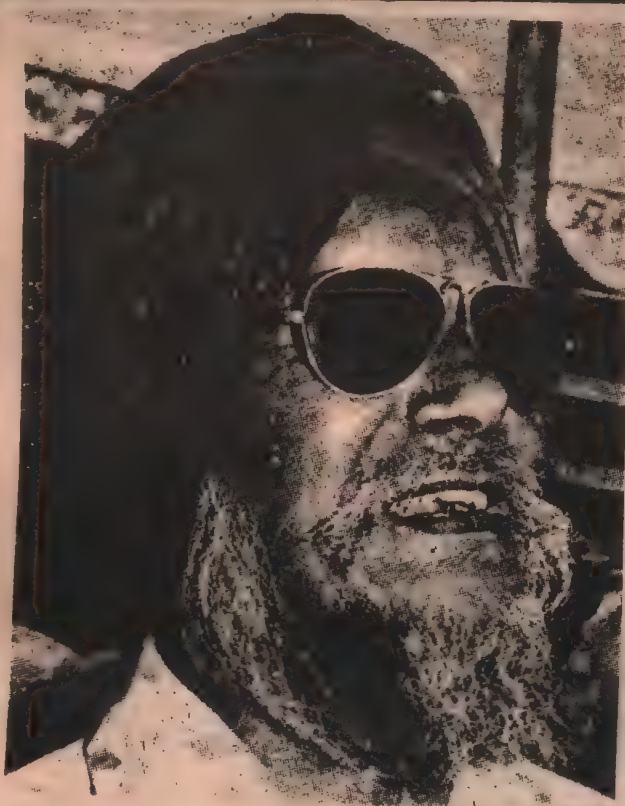
ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਹੋਵਾਇਆ। ਉਸਦੀ ਵੱਡੀ ਖੂਬੀ ਗੀਤਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਇਕ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇਕੋ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਏਨਾ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜਿਥੇ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਬਿਆਨਿਆ, ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾਇਆ।

ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਝਲਕਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਸੀਂ ਤੋੜੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ, ਬੜੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਦੁੱਖੜੇ ਜਰੇ। ਆਖਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਗਹਿਣੇ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਧਰੇ।

ਜਾਂ

ਦੋਸ਼ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿਆਰੀ ਨਾਲੋਂ
ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਇਹਦੇ ਲੋਕ ਹਾਣੀਆ।
ਅਸਾਂ ਤੋੜ ਦੇਣੀ — ਅਸਾਂ ਤੋੜ ਦੇਣੀ
ਲਹੂ ਪੀਣੀ ਜੋਕ ਹਾਣੀਆਂ!

ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਅਨੋਖੀ ਥਾਂ

ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਲੜ ਕੁੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਮਡ ਕੇ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਪਰ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇੰਜ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ:—

ਸਾਡੀ ਬੀਹੀ ਵਿਚ ਚੁੜੀਆਂ ਦਾ ਹੋਕਾ
ਦੇਵੀਂ ਨਾ ਵੀਰਾ ਵਣਜਾਰਿਆ।
ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਸੋਕਾ
ਸੋਕਾ ਵੇ ਵੀਰਾ ਵਣਜਾਰਿਆ।

ਨਕਸਲਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ—ਰਾਏਸਰ (ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਅਣਖੀਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਉਦਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:—

ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਏ ਵਾਏ!
ਖੋਰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸੁਨੇਹੜਾ ਲਿਆ।
ਜਾਂ

ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿੱਥੇ
ਹੋਣਾ ਨਹਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰੇਨ ਦਾ ਪੁੱਲ।
ਮੇਰੀ ਅੰਮੀਏ ਕੋਹਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ —
ਜੋ ਬੋਕ ਤੇ ਕੱਲਾ ਏ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਫੁੱਲ!

ਪਰ ਉਹ ਲਲਕਾਰਦਾ ਹੈ:—

ਅਜੇ ਕੀ ਹੈ ਸਾਡਾ ਪੰਥੇਰੂਆਂ ਦਾ
ਅਸੀਂ ਦੱਸਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟਹਿਲਰਾਂਗੇ
ਅਸੀਂ ਗੱਭਰੂ ਤੂਤ ਦੀ ਛਿਟੀ ਵਰਗੇ
ਜਿੰਨਾ ਛਾਂਗੇਰੀ ਓਨਾ ਹੀ ਫੈਲਰਾਂਗੇ।

ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਅਫ਼ੂਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਕੰਮੀਆਂ ਕਮੀਨਾਂ (ਕਿਰਤੀਆਂ) ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇੰਜ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ:—

ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ਤੇਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਚੰਨ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਇਉਂ ਚਿਤਰਿਆ:—

ਕੁੰਡੀਆਂ ਲਵੇਰੀਆਂ ਦੀ ਬੋਹਲੀ ਦੇ ਚੁਆਕੜਾਂ ਵੇ
ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਥਰੂ ਨਾ ਚੋਅ।

ਕਿਰਤੀ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸ ਖੂਬੀ ਨਾਲ ਚਿਤਰਿਆ ਹੈ ਉਸਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ:—

ਗਲ ਲੱਗ ਕੇ ਸੀਰੀ ਦੇ ਜੱਟ ਰੋਵੇ
ਬੋਹਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੀਰ ਵਗਿਆ।
ਲਿਆ ਤੰਗਲੀ ਨਸੀਬਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲੀਏ
ਤੂੜੀ ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਤ ਜੋਗਿਆ।

ਉਸਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰਾ ਪੰਡਾਲ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉਠਦਾ ਸੀ।

ਆਰਥਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਬਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਜੋੜ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਦਾਰੂ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ। ਆਪਣੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਛੁੱਟ ਕਾਰਣ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਈ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਕੋਸਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਦਾਸੀ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ — ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਧਾਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਕੁਝ ਆਰਥਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਉਦਾਸੀ ਹੌਸਲੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ।

ਉਦਾਸੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਕੱਟੜ ਮੁਦਈ ਸੀ। ਉਸਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਨਜ਼ਮਾਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹਨ ਓਨਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਲੱਭ ਅੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੇ ਪੁੰਨ ਤੂੰ ਕਰੇ।

ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਹੋਈ। ਉਸਨੇ ਖੁਲੀ ਨਜ਼ਮ ਤੇ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਜ਼ਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ "ਲਹੂ ਭਿੰਜੇ ਬੋਲ" ਅਤੇ "ਸੈਨਤ" ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੈਨਤਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਲਹੂ ਭਿੰਜੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿਚ ਗੂੰਜਾਉਣ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:—

ਨਹੀਂ ਚਿਹਰੇ ਉਦਾਸ ਦੇਖਾਂਗੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਿੱਬ ਕੱਢ ਕੇ,
ਤੇਰੀ ਝਾਂਜਰ ਦੀ ਫਿਰ ਰਾਸ ਦੇਖਾਂਗੇ।

ਅੱਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦਾਸੀ ਤੁਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਇਧਾਨਾ ਵਲੋਂ
ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ
25 ਜਨਵਰੀ 1987, ਐਤਵਾਰ
ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ

CAIMAW HALL 707 - 12th St.

ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:—

ਸਰਬਜੀਤ ਹੁੰਦਲ 590-4772

ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ 852-1092

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲ ਲਹੂ
ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਕਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ।

ਹਲਚਲ ਏ ਅਸਮਾਨਾ ਵਿਚ,

ਲਾਲੀ ਭਾਅ ਮਾਰਦੀ

ਇਹਦੀਆਂ ਕਾਲਖਾਂ ਵਿਚ।

ਪਸਰ ਰਹੀਆਂ ਸੂਰਜ ਰਿਸ਼ਮਾਂ

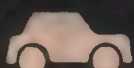
ਭਰਾਵਲੀ ਦੀਆਂ।

ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਰੱਤਾ ਸੂਰਜ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ
ਕਾਲੇ ਸੂਰਜ ਨਾਲ!

0

GM

GM

WESTMINSTER

CHEVROLET OLDSMOBILE

"we run a very simple business"

Telephone (604) 521-7731

1984 ਦੇ ਗਰੇਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਵੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ, ਪਿੱਕ ਅਪ ਆਦਿ ਹਨ।
ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋਂ

ਜਾਂ ਫ਼ੂਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਉਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 +5531

12th. Street at Queens Ave., New Westminster - B.C.

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ

ਗੱਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ

ਅਜੇ ਨਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਓ ਅਜੇ ਤਾਂ ਜ਼ਖਮਾਂ 'ਚੋਂ ਦਰਦ ਰਿਸਦਾ ਹੈ ਅਜੇ ਤਾਂ ਜਨਮਭੂਮੀ ਰੱਤ ਰੰਗੀ, ਕੁਚਲੇ ਜਿਸਮ, ਖੂਨ ਇਹ ਜਿਸ ਕਿਸਦਾ ਹੈ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਜਿਸਮ ਤੜਫਦੇ, ਸਾਹ ਵਰੋਲਦੇ ਅਜੇ ਤਾਂ ਦੁੱਧੋਂ ਤੌੜੇ ਬਾਲਾਂ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਜਿਸਮ ਕਢਨਾਂ ਲਈ ਸਹਿਕਦੇ ਅਜੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਚੀਖਾਂ ਪੁਕਾਰਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਹਾਉਕੇ ਭਟਕੇ ਅਜੇ ਤਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਧੂਰ ਖੂਨ 'ਚ ਭਿਜਿਆ ਤੜਕੇ ਅਜੇ ਨਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਓ, ਅਜੇ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਜ਼ਹਿਰ ਰਿਝਦਾ ਹੈ ਤਿਥ ਵਾਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰੋ ਪੁੱਛੋ ਇਹ ਗੁਨਾਹ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਖਾਈ ਜੋ ਭਰ ਦੇਵੇ ਉਹ 'ਸਮਾਂ' ਤਾਂ ਹੁਣ ਮਰ ਗਿਆ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਉਜੜੀਆਂ ਮਾਂਗਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰ ਰਿਹਾ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੱਥਰੂਆਂ 'ਚ ਲਾਵਾ ਬਣ ਢਲ ਰਿਹਾ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨਬਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਜੰਮ ਰਿਹਾ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਕਰੇ ਅਪਾਹਜ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜ਼ਹਿਨਾਂ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰ ਭਰ ਰਿਹਾ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬੇਕਿਰਕ ਗੁਨਾਹ ਵਾਂਗ ਢੀਠ ਜਿਹਾ ਫਿਰ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਅਜੇ ਨਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਓ ਅਜੇ ਫਿਰਕੂ ਦਵਾਨਲ ਭੱਖਦਾ ਹੈ ਤਿਥ ਵਾਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰੋ ਪੁੱਛੋ ਇਹ ਖੂਨ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਸਦਾ ਹੈ।

ਨਾ ਨਵਾਂ ਸੁਰਜ ਕੋਈ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਨਾ ਰਾਤ ਦੀ ਕਾਲਖ ਉਠਦੀ ਹੈ ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਛਣਕਾਰ ਟੁੱਟਦੀ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਦੀ ਠੱਕ ਠੱਕ ਡੱਸਦੀ ਹੈ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਹੇਕ ਉਜੜੀ ਹੰਝੂਆਂ ਤੇ ਹਾਉਕਿਆਂ 'ਚ ਢਲੀ ਹੁਕਦੀ ਹੈ ਗੱਲ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਦੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜ਼ਬਾਨ ਟੁੱਕਦੀ ਹੈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਪੈਰਾਂ 'ਚੋਂ ਖੂਨ ਦੀ ਤਤੀਰੀ ਛੁੱਟਦੀ ਹੈ ਹੱਥ ਕੰਬਦਾ, ਦਿਲ ਦਹਿਲਦਾ, ਬੇਬਸੀ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਤ੍ਰਾਟ ਬਸ ਉਠਦੀ ਹੈ ਅਜੇ ਨਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਓ ਨਬਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜੰਮ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਤਿਥ ਵਾਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰੋ ਪੁੱਛੋ ਇਹ ਕਸੂਰ ਕਿਸਦਾ ਹੈ।

ਖੜੋਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਈਏ ਭੁਲਾਵਾ ਲੋਕੋ ਹੋਰ ਕੀ ਵੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਰੀਏ ਇਤਬਾਰ ਲੋਕੋ ਕਰੋ ਵਸੀਲਾ ਕੋਈ ਰੁਠੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਤੀਆਂ ਦਾ ਦਿਓ ਭੁਲਾਵਾ ਲੋਕੋ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੇ ਫੁਲੇ ਖੂਨ ਦਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰੋ ਪਛਤਾਵਾ ਲੋਕੋ ਅਜੇ ਨਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਓ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਫੁੰਕਾਰਦਾ ਫਿਰਕੂ ਸੱਪ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤਿਥ ਵਾਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰੋ ਪੁੱਛੋ ਸੱਪ ਪਾਲਣ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ੌਂਕ ਕਿਸਦਾ ਹੈ।

ਚੜ੍ਹਾਓ: ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਤਾਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ
ਲੋਕ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ

ਰਾਜ ਕੰਵਲ "ਬਕਾਲਵੀ"

ਯਾਰਾ, ਤੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਏ

ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭੋਜਿਆ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ
ਪਰ ਏਥੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਲਈ
ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੇਰੇ ਲਈ ਵੀ.....।

ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ

ਦਗਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ 'ਚ ਅਤੇ ਬਾਪੂ ਦੇ
ਕਲਪਨਾ 'ਚ ਤੜਫਦੇ, ਅਧੂਰੀ ਫਸਲ ਦੇ
ਵਾਧੇ ਦੇ ਸੁਪਨੇ

ਮਾਂ ਦੇ ਸੁਆਹ ਲਿਬੜੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਤਕਦੀਰ 'ਚ

ਉਲਝ ਗਈਆਂ

"ਸੱਧਰਾਂ" ਤੇ "ਗੀਤਾਂ" ਭਰੀਆਂ ਆਸਾਂ ਦੇ ਸਿਸਕਦੇ ਹਾਉਕੇ

"ਨੀਲੇ ਅਸਮਾਨੀ ਰੰਗੇ" ਸਕੂਲ 'ਚ ਲਗੇ

ਸੂਟ ਨੂੰ ਗੀਤ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਦਾ

ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੱਥਰੂ ਲਈ

ਭੈਣ ਜੀ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਕੇ

ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਉਣਾ, ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਅਜੇ ਵੀ ਬਸ ਕਾਂਡ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ

"ਸੁਆਮੀ" ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ 'ਚ ਰੋਂਦੀ

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੋਗੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਵਿਧਵਾ

"ਬਾਪੂ" ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ

ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹੋਏ "ਵਹਿਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਨੰਗੇ ਨਾਚ"

ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਲਗੇ ਸੁਰਖ ਲਹੂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ

ਹਾਲੇ ਵੀ ਸੁਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ 'ਚ ਚਮਕਦੇ

ਅਖਾਂ ਚੁੰਧਿਆ ਰਹੇ ਨੇ।

ਤਿਲਕ ਨਗਰ ਦੇ ਉਜੜ ਚੁਕੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ

ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ,

ਬੱਚੇ ਦੇ "ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ" ਤੇ "ਵੱਡੀ ਭੈਣ"

ਬਾਰੇ ਪੁਛੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਚੁਆਬ

ਉਚੀ ਉਚੀ ਰੋ ਕੇ ਹੀ ਦੇ ਸਕੀ ਹੈ

ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ

ਕਿ ਪਥਰਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਵਾਪਰੇ

ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ

ਪੁਤ ਦੀ ਅਲੂਣੀ ਕੰਡ ਤੇ ਉਕਰੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਨ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ

ਡਰ ਅਤੇ ਅ-ਸੁਰਖਿਅਤਾ ਦਾ

ਅਜੇ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਪਹਿਰਾ ਹੈ

ਤੇ ਕਦੇ ਹਸਦਾ ਹੈ ਭਿਆਨਕ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ।

ਅਸੰਬਲੀ ਹਾਲ 'ਚੋਂ ਉਠੇ ਬਾਰ ਬਾਰ
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਅਤੇ
"ਯੁਵਕ ਵਰੋ" ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ
ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਲਚਰ ਬੋਲੀਆਂ 'ਚ
ਫਿਰ ਰੁਲ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਚਿਹਰਾ।

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਗਰਭ 'ਚ "ਤੀਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ" ਦਾ
ਹਰਾਮੀ ਬਚਾ, ਐਟਮਾਂ ਦੀ ਧੂੜ 'ਚ
ਅਜੇ ਵੀ ਪਲ ਰਿਹੇ।

... ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ "ਜਿਸਮ ਫਰੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੋਠਿਆਂ" ਤੋਂ
ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਬੱਧੇ
ਘੁੰਗਰੂਆਂ ਦੀ ਛਨਕਾਰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

..... ਤੇ ਫਿਰ ਤੂੰ ਹੀ ਦੱਸ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ ਕਿੱਥੇ ਭੋਜਾਂ ਤੇ ਕਿਉਂ?

ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ

ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਤੁਰਦੇ, ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਵਲ ਵਧਦੇ ਕਾਫਲੇ

ਆਪਣੇ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ,

"ਨੀਲੇ ਸੂਟ" ਨੂੰ ਰੋਂਦੀਆਂ

ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਦੀਆਂ ਸਿਸਕੀਆਂ ਦਾ ਗਮ, ਗਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਮਿਲਾਂ 'ਚ ਉਠਦੇ ਰੋਲੇ ਨ੍ਹਾਰੇ ਸਾਡੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਗੇ

"ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ" ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ 'ਚੋਂ

"ਬਾਪੂ" ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝ ਜਾਣਗੇ,

ਤੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਖੋਜ 'ਚ ਤੁਰੇ ਗੱਭਰੂ

ਹਨੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੀਰਕੇ, ਸੁਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਨਗੇ

ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ

ਕਹਿ ਉਠੇਗੀ.....

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ!

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ!

ਜਦ ਵੀ ਸੋਚ ਉਤੇ ਫਿਰਕੂ ਚੜ੍ਹੀ ਰੰਗਣ,
ਚਾਲਬਾਜ਼ ਸਮਝੋ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ।
ਲੜੀਏ ਅਸੀਂ ਤੇ ਰਾਜ ਪਏ ਕਰਨ ਦੇਖੀ,
ਸੋਚੋ ਜ਼ਰਾ, ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਹਿਸਾਬ ਹੋਇਆ।
ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ ਤਾਂ ਲੱਗਣ ਸੀ ਪੈਰ ਲੱਗੇ,
ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਖਾਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ।
ਦੱਸੋ ਹੋਰ ਹੁਣ ਨ੍ਹਾਉਣਾ - ਨਚੜਨਾ ਕੀ?
ਅੱਗੇ, ਅੱਧਿਉਂ - ਅੱਧਾ ਪੰਜਾਬ ਹੋਇਆ।

ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ

Res. 591-9289

ਵਾਲੀਆ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ ਲਿ:

ਵਲੋਂ ਸਭ ਨੂੰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ

Bus. 588-6141

Autoplan

Walia Insurance Agencies Ltd.

9379 - 120th St. (Scott Road), Delta, B.C V4C 6R9

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਅਸੀਂ ਕਿਧਰ ਤੁਰ ਪਏ ਹਾਂ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਲੇਖਕ

ਧਰਮਸਾਲ ਵਿਚ ਧਾੜਵੀ ਰਹਿੰਦੇ

ਨਾਕੁਰ ਦੁਆਰੇ ਠੱਗ।

ਵਿਚ ਮਸੀਤ ਕੁੱਝੀ ਰਹਿੰਦੇ

ਆਸ਼ਿਕ ਰਹਿਣ ਅਲੱਗ।

ਸੰਕੀਰਨ ਸੋਚ

ਏਨੇ ਵੱਡੇ ਮੁਦੱਬਰ ਦੀ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜੇ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸ ਦੀ ਸੁਣਾਂਗੇ? ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪਰਨਾਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਝੀਆਂ, ਠੱਗਾਂ ਅਤੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਗੌਰਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰਕੂ ਲੋਕ ਬੜੀ ਹੀ ਸੰਕੀਰਨ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਂਜੇ ਹੀ ਇਹ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਫੇੜ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਖ-ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸਵਾਮੀ ਵਲੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ “ਨਿਰਭਯ” ਨੂੰ “ਨਿਰਭਉ” ਕਰ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਦੇ ਆਖੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੜੀ ਫਜ਼ੂਲਸੀ। ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਤਸਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ, ਕਦੇ ਤਦਭਵ ਰੂਪ ਵਿਚ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ “ਨਿਰਭਯ” ਨੂੰ ਜਦੋਂ “ਨਿਰਭਉ” ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤਦਭਵ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਂ ਕਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਣੇ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਈ ਗਈ ਕਰ ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਨ ਉਤੇ ਚੁਕਣ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੋਲ ਸਦਾ ਹੀ ਚੁਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰ, ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵੀ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੜੀ ਭਰਪੂਰ ਨਿਖੇਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰੜਕ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ। ਅੱਜ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੜੀ ਹੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਕਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗਲਤ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸਿਧੂ

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਂ, ਹਿੰਦੂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ, ਸਿਧੂ ਹਾਂ। ਸਿਧ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਏ ਤਾਂ ਸਿਧ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧ ਆਖਿਆ। ਸਿਧ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਆਖਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਹਿੰਦੂ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਧਰਤੀ ਕਾਰਨ

ਨਾਂ ਪਿਆ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੀਵਨ-ਦੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜੀਵਨ-ਦੰਗ ਵਿਚ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ, ਮਹਾਬੀਰ, ਚਾਰਵਾਕਏ, ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ, ਉੱਜ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਪਰ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੁ-ਰੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਉ ਹੈ।

ਨਾਸਤਕ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਆਸਤਕ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਵੀ, ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਵੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਤੇ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੱਟਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ; ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਿਧੂ ਹਨ। ਸਿਧ ਵਾਦੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ। ਸਿਧਵਾਦੀ ਅੱਗੇ ਕਈਆਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਖੇਤਰ ਪੰਜਾਬ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ ਤੇ ਸਿਧ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਪਿਛੋਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਸਿਧੂ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਠੀਕ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਲਫਜ਼ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ, ਪਰ ਧਰਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਂਚਾਲ ਜਾਂ ਸਪਤ ਸਿਧੂ ਹੀ ਸੀ।

ਠੀਕ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਂ। ਪਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਸਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਮਦਰਾਸੀ, ਬਿਹਾਰੀ ਆਦਿ। ਏਥੇ ਸਾਡਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਇਕ ਖਸਲਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੋਚਣ ਦੰਗ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਵਰਗਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਕੁਝ ਕੁ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਇਕ ਬੰਗਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਧਰਮ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਇਕੋ ਹੈ—ਜੇ ਮੈਂ ਮੰਨ ਹੀ ਲਵਾਂ ਕਿ ਚਲੋ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਧਰਮ ਦੇ ਹੀ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ—ਪਰ ਖਸਲਤ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਖਸਲਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਿਸ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਕਿਸੇ ਮਦਰਾਸੀ ਹਿੰਦੂ ਵਾਲਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਂਜ ਭਾਵੇਂ ਕਰ ਲਵੇ, ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ, ਸ਼ੋਕੀਆ, ਰੱਜ ਜਾਂ ਸ਼ਿਰੂਸ਼ਟੀ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਂ, ਮਦਰਾਸੀ ਲਈ ਉਹ ਖੁਰਾਕ ਮਨ-ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਸਾਗ, ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ, ਮਨ-ਭਾਉਂਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਹੋਵੇ, ਸਿੱਖ ਹੋਵੇ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਵੇ, ਈਸਾਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਉਸ ਲਈ ਬੜੀ ਗਨੀਮਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਉਂਗਲਾਂ ਚੱਟ ਚੱਟ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮ ਸਾਨੂੰ ਪਾੜਦੇ ਹਨ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀਪੁਣਾ। ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਗੀਤ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਕਿਆਈ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ, ਔਖਾ ਨਹੀਂ, ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਸੰਭਵ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਕਰਨ ਲਈ ਟਿੱਲ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ? ਪਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਰ ਵਲ ਨੂੰ ਵਗਣਾ ਕਿਵੇਂ ਲਾਵੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਖਸਲਤ ਬੜੀ ਮਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸਖਤਾਈ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪਕਿਆਈ ਹੈ। ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਏ ਸਕੰਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜੇਤੂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਠੀਕ ਹੈ, ਗਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਦਾਰੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਗਦਾਰੀਆਂ ਕਣਕ ਵਿਚ ਕਾਂ-ਔਗਿਆਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਨ। ਗੱਲ ਸਮੁੱਚਤਾਈ ਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀਅਤ ਦੀ।

ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਨਾਲ “ਸਿੰਘ” ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ, ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ “ਸਿੰਘ” ਸ਼ਬਦ, ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਗੋਰਖਿਆਂ ਤੇ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੂਰਮਾ, ਬਹਾਦਰ ਜਾਂ ਯੋਧਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮੇਰੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਾੜ੍ਹੀ-ਕੇਸਾਂ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮੈਂ ਸਿੱਖ-ਸਰੂਪ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹਾਂ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਰ ਪੱਖੋਂ। ਪਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵਾਂਗ, ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ—ਅਖਾਉਤੀ ਧਰਮਾਂ—ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੀ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਨਸਾਨੀ ਧਰਮ ਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ—ਮੁੰਨੀਆਂ ਨੇ, ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ, ਇਸੇ ਇਨਸਾਨੀ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ-ਘਰ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਇਕ ਸਬੱਬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ-ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਈਸਾਈ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਨਮ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਪੁਜਣਯੋਗ

ਤਾਂ ਵੀ, ਮੇਰੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ—ਸਿੱਖ-ਸਰੂਪ ਕਾਰਨ ਹੀ—ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਦਾਦਕੇ ਸਿੱਖ ਸਨ, ਪਰ ਨਾਨਕੇ ਮੇਰੇ ਹਿੰਦੂ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਨਾਂ ਜਮਨਾ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਏਥੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਰੋੜ੍ਹ ਰਾਮ, ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ, ਗੋਂਦਾ ਰਾਮ, ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਰੋਂਟਕੀ ਰਾਮ। ਮੇਰੀ ਨਾਨੀ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਨਾਂ ਉਤਮ ਦੇਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਨੇ ਦਾ ਸੀ ਜੀਵਾ ਰਾਮ। ਕੋਈ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹਿੰਦੂ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਫਿਰਕੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਨਾਨਕੇ ਢਾਲ ਬਣ ਕੇ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹਾਂ? ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ “ਜਮਨਾ ਦੇਵੀਆਂ” ਅਤਿ ਦੀਆਂ ਪੁਜਣਯੋਗ ਹਨ।

ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ! ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਖ ਜਨ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਠੋਸ ਸਚਾਈ ਨਾਲ ਬੋਝਲ ਹਨ। ਇਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ, ਦੂਜਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ-ਮਨੋਂ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਰਸ ਪੂਰਾ ਮਾਣਦੇ ਹੋ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋ ਤੇ ਅੰਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਮਲ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ। ਇਹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਵੀ ਚਾਹੋ, ਤਾਂ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੱਸ ਸਕਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਨੱਸ ਹੀ ਸਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨੱਸਣਾ ਚਾਹਿਆ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਮਸੀਤ ਸਾਨੂੰ ਚਿਰਕਾਲ ਤੋਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਂਦੇ ਚਲੇ ਆਏ ਹਨ। (ਗਿਰਜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਾਉਂਦੇ ਹਨ) ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਖੇ ਲੜਦੇ ਚਲੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਵੀ—ਜਦ ਕਿ ਇੱਕੋਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁਣ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ! ਕੀ ਕਦੇ ਸਮਝਾਂਗੇ? ਕਿਸ ਦੇ ਆਖੇ ਲੱਗਾਂਗੇ? ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

Thinking of Buying or Selling

Residential, Commercial, New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav

Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ

ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

BENCH
MARK
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਵੇ

ਪਟਿਆਲਾ — ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਾਭਾ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼੍ਰੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋਈਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਥਾਂ ਜਬਰ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਬਰ' ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਨਾਅਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਸ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਖਾਤਰ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਕਿ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀਆਂ ਨਿੱਗਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤਿਹਾਸਕ - ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਫਰੇਮਵਰਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਜੰਮੂ - ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ "ਆਪਾ ਨਿਰਣੈ" ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ — "ਅਸੀਂ ਇਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਨਿਰਣੈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।" ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨਾ ਜਾਨੇ ਤਕਿਸ਼ ਤੁਕਾਮ ਏ ਆਵਾਰਗੀ ਅਪਨੀ
ਜਹਾਂ ਤਕ ਲਾਜ਼ਰ ਗਈ ਬੜੀ ਫੁਰਤ ਅਗਈ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ

ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਤੇ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ!

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
(ਸਾਡਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਤ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੀ
 - ਆਦਿ ਦੇ ਬਾਗ਼ਬਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਵੀਡੇਂਸ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਰਨੇ
 - ਆਦਿ ਨਿਬੰਧਾਂ ਲਈ "ਰਾਹਦਾਰੀ"
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

Off. 324-6727

Res. 324-4160

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

FOR THE SOUTH
ASIAN COMMUNITY

ਸ਼ਹਿਰ میں اپنی نوعیت کا واحد
Sabrun

SOUTHERN TELEVISION SHOW
GOOD NEWS FOR
THE SOUTH EAST ASIAN COMMUNITIES
LIVING IN BAY AREA

A new kind of television show on Cable Channel 25 can be seen on every Saturday at 6 p.m. regularly full of entertainment, excitement and music. Presents educational and informative program concerning our community's day to day life.

Producer and host: Irfan Ali

KEEP LISTENING TO SABRUNG RADIO & TELEVISION PROGRAM

TELEVISION
(415) 928-1650

SATURDAYS
6:00 p.m.

CHANNEL 25 CABLE
KUSF 90.3 FM

RADIO PROGRAM
SUNDAYS
10-12 NOON

KUSF

90.3 FM

ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਤੇ ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

—ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ—

ਕਿੰਨੀ ਸਿਤਮ ਜ਼ਰੀਫੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਰਚਾ ਤਾਂ ਸਤਲੁਜ ਜਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਤਲੁਜ ਨਹਿਰ ਆਪ ਖੁਦਵਾ ਕੇ ਦੇਣ ਦਾ ਕਰ ਆਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਾਮਲਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਹੋਸ਼ ਹਵਾਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਬਲ ਉਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੈਣ ਦਾ ਅਸੂਲ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਲਚਕ ਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਲਚਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਿਸਣ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਲੋ ਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹੇਠਾਂ ਲਗ ਕੇ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਸ ਕੀਤਾ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਕੰਟਰੋਲ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੈਡ ਵਰਕਸਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਉਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਅਕਾਲੀ ਪੱਖੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਕਰਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਗਦਾਰੀ ਤਕ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਨੰਗੇ ਚਿੱਟੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਮੰਨ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇਗੀ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਕਲਿਆ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੂਰ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ

ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਜਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਰ੍ਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਰਕਸਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਥੇ ਇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਜਿਥੇ ਇਕ ਦਰਿਆ ਪੂਰਾ ਸੂਰਾ ਇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਹੀ ਉਸ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ... ਜੇ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹੋਵੇ।”

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 262 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, “ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਦਰਿਆਈ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 29 ਜਨਵਰੀ 1955 ਵਿਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਹੋਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜਿਸ

ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਪੈਪਸੂ, ਜੰਮੂ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਮੋਹਰ ਲਗਵਾ ਲਈ ਗਈ। ਰਹਿੰਦੀ ਖੁੰਹਦੀ ਕਸਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਤੋਂ 80 ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਝਗੜੇ ਵਾਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਹੱਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਪਰ ਜੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਕਸਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰਹਿਮ ਉਤੇ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀਆਂ’ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ‘ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ’ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਸੁਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਕ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਨ-ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਲੋਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਗਦੇ ਨਰਬਦਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਿਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਨ-ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਰਗੇ ਨਾਨ-ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਾਨ-ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ‘ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਦਰਿਆਈ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚੈਲੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ‘ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ’ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ (ਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਤੋਂ 80 ਅਨੁਸਾਰ) ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 131 ਅਧੀਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਿਠਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਆਪ ਹੀ ਵੱਢ ਲਏ।

ਹੋਸੀਅਤ

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਖੜਾ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਇਕ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੋਰਡ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ 9 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 5 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਹੋਸੀਅਤ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੋਰਡ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਮੰਨਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਭਾਖੜਾ ਨੰਗਲ ਬਹੁਮੰਤਵੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਹਰੀਕੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਬੀਨ ਡੈਮ, ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਰਕਸ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ 76 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ 24 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਦੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ।

1955 ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਪੈਮਾਨਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ 5 ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਦਰਜੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਣਕ, ਝੋਨਾ ਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਬੀਜ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਮਾਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 4-5 ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲੀਏ। ਹੁਣ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਵਰਤ ਕੇ ਵੀ ਇਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਸਲਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 106 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 156 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਮਾਨੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਸਲ ਯੋਗ ਭੂਮੀ ਸਿੰਜਣ ਲਈ 530 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ 348 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ 182 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਬੇਕਤੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਏਨੀ ਘਾਟ ਹੈ ਤਾਂ ਇਥੇ ਸਿੰਜਾਈ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਟਿਊਬਵੇਲ ਹਨ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 1981 ਦੇ ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 6 ਲੱਖ ਟਿਊਬਵੇਲ 120 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਸਿਰਫ 30 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਹੈ। (ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਸਮਝੌਤਾ 1981- ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ) ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 118 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਖਰਾਬ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੱਲਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 32 'ਤੇ)

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335
Res. 522-7167

DO YOU NEED PLUMBING OR
ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR
NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO

CONTACT:

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 Main Street, (At 32nd.)

Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)

872-7227 (Service)

"Free customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

(ਪੰਨਾ 31 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ 90 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਹਿ 15 ਤੋਂ 20 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੀ (ਹੇਠਾਂ) ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ 7-8 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬੋਰ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਪਰ ਬੋਰ ਲਾਉਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਰਚਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ 356 ਲੱਖ ਏਕੜ ਧਰਤੀ ਸਿੰਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, 50 ਲੱਖ ਏਕੜ ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 21 ਲੱਖ ਏਕੜ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲੋਂ 4-5 ਗੁਣਾਂ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਦਾਂ, ਤੇਲ, ਕੀੜੇਮਾਰ ਤੇ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਭਾਅ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਲੋਕ ਤੋੜ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਥੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ

ਉਪਰਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 'ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਗੈਰਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78-80 ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ 'ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਉਹੀ ਰੰਗ ਦਿਖਾਏਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਲੋਕ ਰਾਇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਸੋਧ ਦੇਣ। ਤਦ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਵਾਢੇ ਭੁੰਨ ਕੇ ਚਬਦਾ ਸੀ
ਕਿਸੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਖਾਬ ਲਭਦਾ ਸੀ
ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੱਚੇ ਖਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ
ਵੇਖੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜਭਰੂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਟੁੱਟੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਚੀਖ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੈਦੀ

ਵੱਡੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਬਾਅਦ
ਜਿਹੜੇ ਨਗਰਾਂ ਨੇ ਤੌਕਿਆ ਹੈ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ
ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨੰਗਾ ਨਾਚ
ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ 'ਚ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ
ਸਿਰਫ 'ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ' ਨੇ
ਤੇ ਟੁੱਟੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਜਕੜੀ ਬੈਠੀ ਹੈ
ਪੇਟਰੋਲ ਨਾਲ ਸੜੇ ਜਿਸਮਾਂ ਦੀ ਅਮਾਨਵੀ ਗੰਧ
ਸੜੇ ਸਤਨਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬ -
ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੋਪ ਦੀ ਯਾਤਨਾ ਨਾਲ ਬਿਖਰੇ ਚੀਖਦੇ ਨੇ ਮਾਸੂਮ ਨਿਡੇਰ ਜਿਸਮ
ਹੁਣ ਬੇਬੇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ 'ਚ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨੰਗਾ ਨਾਚ
ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਅਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਦੀ ਧੁੰਦ ਨੇ
ਹੁਣ ਟੁੱਟੇ ਘਰਾਂ 'ਚ
ਨਾ ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਨੇ
ਤੇ ਨਾ ਮਾਂ ਲੋਕੀ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਸਹਿਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੋਕ ਵਾਂਗ ਡਾਢੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਮਾਂ
ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ, ਨਹਿਰ
ਜਾਂ ਹੇਲ੍ਹ, ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਲ ਦੌੜਦੀ ਹੈ
ਹੁਣ ਵੀ ਆਦਮੀ
ਉਜਾੜ ਦਾ ਰੁੱਖ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁੱਕਾ ਪੁਲ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ
ਸੁਨੱਖੇ ਨਕਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ
ਕੰਕਾਲ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਰੁੱਪ ਨੂੰ ਉਧਾਲ ਕੇ
ਹਰ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ, ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ
ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਇਮਾਰਤ ਵਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਨਾ ਪਤਨੀ ਨਾ ਬੱਚੇ
ਨਾ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾ ਦੇਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ਤੀ

ਕਵਿਤਾ / ਕਾਲਾ ਸੂਰਜ
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਈ

ਰਾਤ ਦੀ ਕੁੱਖਾਂ ਜੰਮ
ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਕਾਲਾ ਸੂਰਜ।
ਵਿਸੀਅਰਾਂ, ਸੱਪਾਂ ਤੇ ਨਾਗਾਂ ਵਾਂਗ
ਇਹਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ
ਸਾਨੂੰ ਲਿਪਟ ਰਹੀਆਂ,
ਡੰਗ ਰਹੀਆਂ।
ਡੰਗ ਰਹੀਆਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ,
ਇਹਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਨੂੰ,
ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ, ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਨੂੰ,
ਹਰੇ ਹਰੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਹਣਾ ਹੈ
ਉਹਨੂੰ।

ਅਣਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ—
ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਪੋਰੇ
ਬੀਨਾਂ ਵਜਾ ਰਹੇ,
ਤੇ ਮਿਹਲਦੇ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ
ਪਟਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ,
ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਕੰਨਿਆਂ ਵਿਚ
ਲਿਜਾ ਲਿਜਾ ਛੱਡ ਰਹੇ
ਜਿਥੇ ਅਜੇ ਚਾਨਣ ਦੇ,

ਸਾਡੇ ਰੋਸ਼ਨ ਮਘਦੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਚਾਨਣ
ਕਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ
ਇਹਦੀ ਬਲੀ—ਵੇਦੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ
ਜੀਉਂਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ।

ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਕੱਦ ਕੱਦ
ਪਟਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ—
ਜਾਓ ਡੰਗੋ, ਡੰਗੋ, ਡੰਗੋ,
ਕਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲੜ੍ਹ ਹੋ ਬਲੀ ਦੀ।

ਪਰ
ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਸਮੋਦੀਆਂ
ਰੱਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ
ਉਭਰ ਰਹੀਆਂ,
ਜੁਝ ਰਹੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ।

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਜਿਹੀ ਭਾਉਨ ਪੇਮੇਂਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ
ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ
ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੁਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ

Bus. 526-2781 Res. 524-4137
Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St. New Westminster, B.C.

ਕੁਲਦੀਪ ਝੰਡ ਗਰੈਂਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਸ. ਸ. ਸਿਧੂ

ਧਰਮ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਸਰਲਤਾ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤਾਸ਼ਾ ਇਹੋ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਦਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹੀ ਧਰਮ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਉਂਜ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ ਦਯਾ ਹੈ ਤੇ ਦਯਾ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਤਰਸ, ਸਨੇਹ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਕੱਢੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਹਨ। ਪਰ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਸਮਾਜਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਖਰੇਵੇਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀਆਂ ਗਰਜਾਂ ਸਦਕਾ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਉਂਜ ਇਹ ਵਖਰੇਵੇਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਟੁੱਟਦੇ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਵਖਰੇਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਿਆਰ, ਸੱਚ, ਅਹਿੰਸਾ ਤੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਿਆਗ, ਤਪੱਸਿਆ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਹਨ। ਮਾਨਵ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਸਿਖਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਇਕ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ, ਸਰਬਵਿਆਪਕ, ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਲਣਹਾਰ ਤੇ ਦਯਾ ਦਾ ਸਾਗਰ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸਥਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੂਤ, ਵਰੇਥ, ਮਕਾਰੀ, ਠੱਗੀ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰੇਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਤਕ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੇਖਾ ਇਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਈਰਖਾ, ਦਵੈਸ਼ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕੱਢ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਨਵਰਤ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਇਹ ਦੀਵਾਰਾਂ ਸਮਾਨਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨਾਲ ਡੁੱਬੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ -

ਜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵਾਚੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਰ ਪੰਨੇ ਵਿਚੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ, ਵਿਤਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਮਿਲੇਗਾ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਲੜੇ ਗਏ ਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੀ ਹੋ ਨਿਬੜੇਗੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਰਸੰਘਾਰਾਂ ਦਾ ਜਦੋਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਰਨਣ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਧੂ, ਸਭਿਆ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣਾ। ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਸਭਿਆ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਨੂੰਨ ਤੇ ਕੱਟੜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਮੂਲ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਸਭ ਝਗੜੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਮਨੁੱਖ ਸਭਿਆ ਬਣਿਆ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਝਗੜੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਉਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨੇ ਸਥਰ-ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰ ਗੁਨਾਹ ਧਰਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਕੀ ਆਗੀਆ ਸਮਾਜੀ, ਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੇਤਾ ਤੇ ਕੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਧਰਮ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਯੁਗ ਵਿਚ ਪੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਉਲਾਰ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਆਈ ਹਨ। ਸਭ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ

ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਾਟਕ ਰਚਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਵੰਡ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਨਵਰਤ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਾ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ।

ਮਿਲੀਭੂਗਤ -

ਧਰਮ ਅਕਸਰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਤ ਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਇਸ ਦੇ ਪਲਰੂਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਦੂਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦਰ ਵੀ 24 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 52 ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੇਵਲ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੇਵਲ 20-21 ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੂਗਤ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਤੋਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਅਜੇਹਾ ਸਮਾਨਤਰ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਜਨ ਸਧਾਰਣ ਦਾ ਮੂੰਹ ਜਿਧਰ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਉਧਰ ਨੂੰ ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੇਸ, ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੇ। ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਕ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਚਾਰ ਸਿਸਟਮ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਤੇ ਇੰਜ ਸਾਰਾ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਉਲਟੀ ਚਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰ

ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਤੋਂ ਆਮ ਅਰਥ ਇਹੋ ਹੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (1) ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦਾ ਅਨੁਆਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਵੱਧ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜ਼ੋਰਾਂ ਜ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ

ਆਰੰਭਿਆ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਚਲਾਏ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(2) ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ।

ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰੂਪ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਿ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

1960 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਉਤਰਾਅ ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਏ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਾਡੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹਿਲ ਗਈਆਂ। ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਬੇੜਾ ਬੇੜਾ ਛੋਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1964 ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦੀ ਉਹ ਲਹਿਰ ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨੇ ਸੀ, ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਈ। ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਇਤਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਮ ਹੀ ਤੌੜ ਗਈ। ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਡੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੇਤਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ: "ਇਦਰਾ ਇਜ਼ ਇਡੀਆ ਐਂਡ ਇਡੀਆ ਇਜ਼ ਇਦਰਾ।" ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੱਗ ਗਈ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦਾ ਬੇੜਾ ਹੀ ਗਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1977 ਵਿਚ ਇਦਰਾ ਦੀ ਹਾਰ ਨੇ ਬਲਦੀ ਉਤੇ ਤੇਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਤੇ 1980 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਖਲੋਤੀ। ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 'ਪਾੜੋ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ-ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਧਾਰਮਿਕ ਜਲੂਸ-ਜਲਸੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਾਇਆਂ ਦੀ ਛਤਰਛਾਇਆ ਹੋਣ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਤੀਜਾ ਭਵਿੱਭੀ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ, ਬਿਹਾਰ ਸ਼ਰੀਫ, ਅਲੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨਪੁਰ, ਬੁਕਾਰੇ ਤੇ ਪਾਟੀਪਤ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਕਈ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕ ਅਣਿਆਈ ਮੌਤ ਮਰੇ। ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਗਨਭੇਟ ਹੋਏ। ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਘਟਨਾ-ਕ੍ਰਮ ਨੇ ਚੂਰ ਚੂਰ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਭਰੋਸੇ ਤਿੜਕ ਗਏ। ਜਖਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲੂਮ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰੀ, ਤੁਰਕੇ ਅਧਵਾਣੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਭਰੋਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਮਲ ਵੇਲੇ ਸਭ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹੁਣ ਕੱਟ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਚਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਦੋਂ ਬਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਬੜਾਵਾ ਦੇਣਗੇ? ਕਦੋਂ ਉਹ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਗੇ?

ਇਕ ਦਰਜਨ ਪਾਦਰੀ ਏਡਜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ — ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਦਰਜਨ ਪਾਦਰੀ 'ਏਡਜ' ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਏਡਜ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮਿਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਏਡਜ' ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ, ਮੀਸੋਰੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਪਾਦਰੀ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮਰ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਹਵਾਈ 'ਚ ਏਡਜ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰ ਡੇਵਿਡ ਮੈਕਿਵਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਏਡਜ ਦੇ ਲੱਛਣ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਰਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਰਚ ਨੇ ਹਮ ਜਿਣਸੀ ਕਾਮੁਕ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਕਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਦਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ 37 ਸਾਲਾ ਪਾਦਰੀ ਮੇਰੀਡਮੇ ਗੀਵੀਕੋ ਦੇ ਏਡਜ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਚਰਚ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਇਸ ਪਾਦਰੀ 'ਤੇ ਚਰਚ ਵਲੋਂ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੁੱਪ ਰਹੇ।

CAR CITY

13286 King George HWY, Surrey

Ph. 584-7666

Used ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਕ ਅੱਪ ਠੀਕ ਤੇ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦੋ

We Buy, Sell and Trade

Financing Available

O.A.C.

ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

ਜਗਰੂਪ (ਜੱਗਾ) ਰਾਏ

Mon. - Fri. 9 a.m. to 9 p.m.

Sat. — 9 a.m. to 5 p.m. [Sunday on Appointment only]

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ

ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗ

ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਬੀਏਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਉਪਰੋਕਤ ਬੀਏਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬੀਏਟਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਉਥੋਂ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੇ ਨੰਬਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਖਿੱਝ ਕੇ ਬੋਲੇ, “ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?”

“ਮੈਂ ਜਾਣਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ।” ਉਪਰੋਕਤ ਨੇ ਧੀਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।

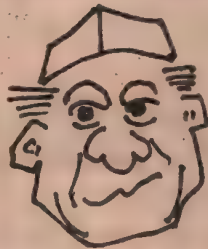
ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਲਾਕਾ-ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਮਜਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਕ ਸਰੋਤਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

ਸਮਾਜ ਕਲਿਆਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਹੜ੍ਹਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ।”

ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਫੁੱਟਵਾਲ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਚ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪਰ ਇਨਾਮ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਫੁੱਟਵਾਲ ਦੀ ਖੇਡ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਲੇ ਆਵਾਂ ਤਾਂ 22 ਦੇ 22 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਖੇਡਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਗੋਦਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕੋ ਗੋਦ ਲਈ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਝਪਟਦੇ ਫਿਰਨ।”

ਰੰਗ ਵਿਅੰਗ

ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਸੋਕੇ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ।”

ਦੋਸਤ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕਿਵੇਂ?”

ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, “ਸੋਕੇ ਵਿਚ ਜੀਪ ਵਿਚ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ।”

ਚੋਣ ਲਈ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਜਿਹੜਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਸੀ, ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਜੇ ਕੋਈ ਪਿਆਸਾ ਤੜਫ ਤੜਫ ਕੇ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?”

“ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

“ਅਤੇ ਜੇ ਪਾਣੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ?”

“ਤਾਂ?” ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਪਲ ਭਰ ਸੋਚ ਕੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾ ਦਿਆਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਥੋੜੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਸਕੇ।”

ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਟਿਕਟ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਗਭਰੂਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੁੱਤਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਲੜਕੀਆਂ ਵੱਲ

ਵੇਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਚਰਿਤਰ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, “ਭਰਾਵੇ, ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਮਾਜਵਾਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, “ਅਤੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ?”

“ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ” ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿਚ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ।

ਪੁਲੀਸ ਬਾਰੇ

ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਬਟੂਏ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਰੁਪਏ ਕੱਢੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪੈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, “ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਤੇਰਾ ਪਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੈਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਸਮਝੀ?”

ਪਤਨੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਨੋਟ ਕੱਢ ਕੇ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਚਲੋ ਛੱਡੋ ਵੀ, ਗੱਲ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ?”

ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਚੋਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਚੋਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਚੋਰ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਚੋਰਾਹੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਚਿੱਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਇਤਨੀ ਤੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਇਸੇ ਚੋਰਾਹੇ ਤਕ ਮੇਰੀ ਗਸ਼ਤ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹੈ।”

ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ ਕੱਚ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

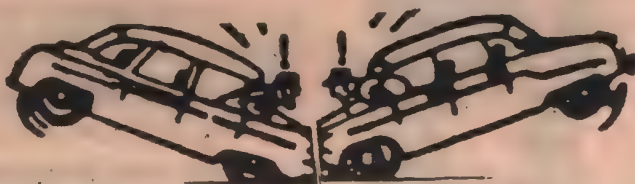
ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਉਸ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਇਕ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਡੰਡਾ ਮਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੀ ਹੈ?”

ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਨਾਬ, ਇਕ ਡੰਡਾ ਹੋਰ ਮਾਰ ਦਿਓ ਫੇਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

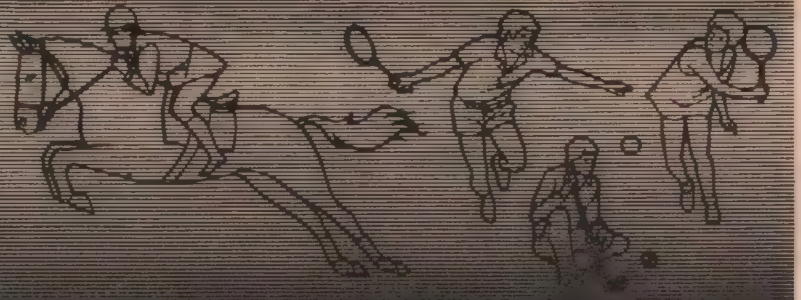
5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਖੇਡਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ

ਅਰਸ਼ੋਂ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ

ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਫੇਰੇ ਦਾਅਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਉਲ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਫੇਰੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਹਾਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਇਹ ਗਹਿਦੀ ਖੁੰਹਦੀ ਕਸਰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਰਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਾਰ੍ਹਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਸਭ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਆ ਡਿੱਗੀ ਹੈ। ਗਿਆਰਵੇਂ ਸਥਾਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਭਿੜਣਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 3-2 ਗੋਲਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਾਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਹੱਥੋਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਦੇ ਖੇਤਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁਰੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਭਾਰਤ ਵੀ ਆਖਰੀ ਸਥਾਨ ਲਏਗਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਹਾਕੀ ਖੇਡਣੀ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਾਲ ਤਾਂ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਚਾਹਵੇ, ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਹਰਾ ਦੇਵੇ। ਇੰਜ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਅਸਮਾਨਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। 1928 ਤੋਂ 1956 ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇ ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਸੋਧਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਉਲੰਪਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਐਨੇ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1964 ਅਤੇ 1980 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਫੇਰ ਦੋ ਉਲੰਪਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅੱਠ ਵਾਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਇਕ ਇਕ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ 8-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਉਂਦੇ ਸੀ ਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ। ਇਕ ਵਾਰ 1962 ਵਿਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਇਕ ਮੈਚ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਹਾਲੈਂਡ ਨੂੰ 9-0 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। 1932 ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵੀ 24-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਟੀਮ 8-0 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੱਤ ਸੱਤ ਗੋਲਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਦਿੱਲੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹੱਥੋਂ 7-1 ਗੋਲਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਥੀਂ ਦੇਖੀ ਇਹ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁਲਦੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭੁਲੇ ਵੀ ਨਾ। ਹਾਂ ਭੁਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਏਦੂੰ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾਈਏ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਥੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਅਜੇ ਤਕ ਹੋਏ ਅੱਠ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਛੇ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਇਕ ਇਕ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਇਕਲੌਤੀ ਜਿੱਤ 1966 ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੱਤਰ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਅੜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਟੀਮ ਗੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕੀ। ਖੇਡਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਵਾਧੂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਦੋਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖਿਤਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਇਸ ਵਾਰ ਹੋਈਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਜੇਤੂ ਬਣੀ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤਕ ਬਹੁਤਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਟੀਮ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੂਜੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਏ।

ਦਰਅਸਲ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਪੱਤਣ 1968 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗੋਲਿਆ। 1968 ਤੋਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਥੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। 1972 ਵਿਚ ਮਿਊਨਿਖ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕ ਜੇਤੂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਹ

ਮੁਲਕ ਸੀ-ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਪਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਇਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਝਟਕਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ 1976 ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਉਲੰਪਿਕ ਜੇਤੂ ਬਣ ਗਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੱਤਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। 1968 ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅੱਠ ਸੋਨ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਉਲੰਪਿਕ, ਚਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਅਤੇ ਦੋ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 1968 ਅਤੇ 1982 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। 1978, 1982 ਅਤੇ 1986 ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। 1979 ਅਤੇ 1980 ਦੀਆਂ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਸੀ। 1979 ਦਾ ਪੱਥ ਅਸੰਭਵ ਵਿਸ਼ਵ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 4-0 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ 1982 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। 1968 ਪਿਛੋਂ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਕੇਵਲ ਦੋ ਹੀ ਸੋਨ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਕ 1975 ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਦੀ ਤੇ ਦੂਜੀ 1980 ਦੀ ਮਾਸਕੋ ਉਲੰਪਿਕਸ ਦੀ। 1975 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰਦੇ ਹਾਰਦੇ ਮਸਾਂ ਜਿੱਤੇ ਸਾਂ। ਮਾਸਕੋ ਉਲੰਪਿਕਸ ਵਿਚ ਬਾਈਕਾਟ ਕਾਰਨ ਹਾਕੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਚੰਗੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਵਧੀਆ ਹਾਕੀ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਜਰਮਨੀ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਟੀਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਕਈ ਖਿਤਾਬ ਹਥਿਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। 1985 ਦੀ ਪਰਬ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਵਿਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਜੇਤੂ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਚੌਥੇ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੀ ਸੀ। 1983 ਵਿਚ ਕੁਆਲਲੰਪਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਇਕ ਇਕ ਗੋਲ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਦੂਜਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਟੀਮ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਦੁਨੀਆਂ ਤਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪਿਛੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਟੀਮ ਕੁਝ ਸੰਭਲੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 22 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 3 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਏ ਸੁਲਤਾਨ ਅੱਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਇੰਧੌਰ (ਮਲੇਸ਼ੀਆ) ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਸੋਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 1-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੋਲਾਂ ਤੋਂ ਚੋਵੀ ਨਵੰਬਰ 1985 ਤਕ ਹੋਏ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ 2-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਢਾਕਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਗੋਲ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਗੋਲ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤਕ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਕੀ ਸੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਛੇ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਐਮ.ਐਮ. ਸੁਮਾਇਆ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਟਿਕਣ ਸਿੰਘ, ਜੇਮਜ਼ ਰੋਮੀਓ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਰਵੀਅਨ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਕੀ ਖੇਡਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰਾਜਿੰਦਰ, ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਤੇ ਰੋਮੀਓ ਜਿਹੇ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਲਈ ਨਾ ਖੇਡ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਰੈਫਰੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਟੀਮ ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਈ। ਢਾਕਾ ਦੇ ਇਸ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀਹ ਵਾਰ ਭੇੜ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੱਤ ਵਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੌਂ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਚਾਰ ਮੈਚ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜੇ ਤਕ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ 57 ਮੈਚ ਖੇਡ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਛੱਬੀ ਮੈਚ ਜਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਠਾਰ੍ਹਾਂ। ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮੈਚ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਮੈਚ ਮੀਂਹ ਪੈ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤ 2-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚਾਣਚੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਮੈਚ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ, ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਖਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ, ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਖਿਤਾਬ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਤਾਂ ਖੁੱਸ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਸਾਂਝੀ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਲੰਡਨ ਵਿਸ਼ਵ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸਿਟਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਜਿੱਤਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਪੁਰਾਣੀ ਹਾਕੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਨਾ ਉਹ ਹਾਕੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਾਲ। ਨਾ ਉਹ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਖਿਡਾਰੀ। ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਐਸਟੇਰੇਟਰਫ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਐਸਟੇਰੇਟਰਫ ਤੇ ਅਜੇ ਅਸੀਂ ਮਸਾਂ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰਟੇਰਫ ਅਤੇ ਪੋਲੀਗਰਾਸ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਖੇਡ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵੀ ਬਦਲੀ। ਅਸੀਂ ਯੂਰਪ ਹਾਕੀ ਵੀ ਖੇਡੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਵਾਇਤੀ ਹਾਕੀ ਵੀ ਪਰ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਾ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾ ਯੂਰਪੀ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ। ਧੋਬੀ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਤੇ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਾਡੀ ਹਾਕੀ ਤੇ ਠੀਕ ਘਟਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰਅਸਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਧਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਬੈਠੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਕੀ ਲਈ ਮਾੜਾ ਮਾਹੌਲ, ਭੈੜੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਭੈੜਾ ਢਾਂਚਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦਮ ਘੁੱਟ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖਿਆਲ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਕੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਿਆਰ। ਹਾਰ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਨਵੇਂ ਯੁਵਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਜੋਗੀ

ਈਰਾਨ ਦਾ ਖੁਮੀਨੀ

ਖਾਨਦਾਨ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਰੀ (ਗੋਰਾਇਆ)

ਇਆ ਤੁੱਲਾ ਖੁਮੀਨੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਤੇ ਜਾਹਰਾ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਇਕ ਪੂਰਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਈਰਾਨੀ ਵਿਧਾਨ ਓਹਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਮਾਮ (ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾ:) ਦਾ ਸਹਾਇਕ (ਸ਼ਬਰਾਹ) ਹੋਣ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਪਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਓਹ ਸ਼ੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਪਰਦਾ ਦਾ ਮੁਕਤੀ-ਦਾਤਾ ਸਦਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਦੋਬਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਜਾਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ 12ਵੇਂ ਇਮਾਮ ਦੀ ਗੋਰਾਇਆ ਵਿਚ ਇਹ “ਵਲੀ-ਫਾਕੇ” ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁਖ ਦੋਭਾਸ਼ੀ ਹੈ, ਕੌਮ ਦੇ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਭਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਮੀਨੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਓਹਦੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਸਮਰਾਟਾਂ ਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਰੱਬੀ-ਦਾਤ ਦਰਸਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਓਸ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਘੱਲੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ 1979 ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ-ਘੋਸ਼ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੀਪਬਲਿਕ ਹੈ (ਜਮਹੂਰੀ - ਇਸਲਾਮੀ)। ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਇਕ-ਪੁਰਖੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਜਮਹੂਰ ਦਾ ਭਾਵ ਨਿਰਾ ਲੁਕਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮਹਾਨ, ਉਚਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਖੁਮੀਨੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਜਿਹਨੂੰ ਕਿ ਇਕ “ਫਾਕੇ” ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੁਰਾਤਨ “ਜਮਹੂਰ” ਸਿਧਾਂਤਕ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਬੜਾ ਸ਼ੋਭਾ ਫਿਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਐਸ ਵੇਲੇ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਪਲਾਟੇ (ਅਫਲਾਤ) ਵਾਲਾ ਸਦੀਵੀ ਫਿਲਾਸਫਰ-ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਅਮਰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਖੁਮੀਨੀ ਨੂੰ ਐਸ ਵੇਲੇ, ਪਲਾਟੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰੀਪਬਲਿਕ ਦੇ ਫਿਲਾਸਫਰ-ਕਿੰਗ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ।

ਅਜੋਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ, ਰੀਪਬਲਿਕੀ ਭੇਸ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ, ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ, ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਵਿਚ ਸਪੇਜ਼ਾਜ਼, ਤਾਇਵਾਨ ਵਿਖੇ ਚਿਆਂਗ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗਾਂਧੀ, ਅਤੇ ਨਾਰਥ ਕੋਰੀਆ ਵਿਖੇ ਕਿੰਮ ਆਦਿ ਪਰ ਖੁਮੀਨੀ ਦੇ ਸਮਰਾਟੀ-ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਈ ਮੁਖ-ਕਾਢਾਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਾਕੇ, ਨਿਰਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਓਹ ਤੇ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਦਾ ਵੀ ਮੁਖੀਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਓਹਦੇ ਸ਼ੀਆ-ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਫਿਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਖੁਮੀਨੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ, ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ-ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਓਸ ਮਜ਼ਬੂਬੀ-ਆਗੂ ਕੋਲੋਂ ਲੈਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹਦੇ ਕੋਲ ਕਿ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਦੀ ਚਾਹਨਾਂ ਕੇਂਦਰਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਜੋਕੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਇਮਾਮ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸੂਰਜ-ਕਿਰਨਾਂ ਵਾਂਗ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ-ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਆਦਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਦਿਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਸਤਾਰ ਪੂਰਬਕ ਖੋਜ-ਪੜਤਾਲ-ਚਿੰਨਾ ਬਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸ਼ਕਤੀ-ਕੇਂਦਰ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇਂਸਲ (ਰੱਦ) ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਏਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਓਹ ਇਮਾਮ ਦੀ ਉਚੱਤਾ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਸਕੇ।

ਖੁਮੀਨੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੋਵਲ ਇਕੋ ਇਕ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ-ਹੀਣ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਹੈ ਇਮਾਮ ਦਾ ਪੁਤਰ ਐਹਮਦ ਖੁਮੀਨੀ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਂਸਲ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਮਾਮ ਦੀ ਹੀ ਸਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਹਮਦ ਈਰਾਨ ਦੇ ਮੁਖ ਸ਼ਕਤੀ-ਚੱਕਰ ਦਾ ਮੁਖ-ਧੁਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਈਰਾਨੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਖੁਮੀਨੀ ਰਾਜਸੀ ਲਾਮਡੋਰੀ ਵਿਚ ਐਹਮਦ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤਸੱਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਚੁੰਡਲੀ ਵਿਚੋਂ ਸੂਝਵਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ

ਜੇਹਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਸੀ ਧੜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਏਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਓਹ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਬਲਕਿ ਓਹਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵੀ ਅਤੇ ਨਹਮ-ਦਲੀਏ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਹਦੀ-ਬਾਜ਼ਰਗਾਨ ਅਤੇ ਅਬੁਲਹਸਨ ਬੜੀ ਸਦਰ (ਫਰਾਂਸ ਵਿਖੇ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਸੀ) ਨਾਲ ਵੀ ਗੋਸ਼ਟੀ-ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਜਾਹਿਦੀ ਨੇ-ਖਲਕ (ਇਸਲਾਮਿਕ ਖੱਬੀ ਸੰਸਥਾ) ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰੇਗਾ।

ਖੁਮੀਨੀ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਲਈ ਓਹਦੇ ਪੁਤਰ ਐਹਮਦ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰੈਵੋਲੂਸ਼ਨੀ ਗਾਰਡ, ਪਾਸਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਖੋਂ ਓਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹਦੀ ਆਸ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਖੁਮੀਨੀ ਨੇ ਬੜੀ ਮੋਹਨਤ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਕੇ ਇਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਓਹਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗਿਣਤਕਾਰ ਨਹਮਦਲੀਆਂ ਦਾ ਪਾਰਟ ਪਲੇ ਕਰੇਗੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਸਾਬਿਕਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੈਨਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਇਰਾਕੀ ਯੁਧ ਦੌਰਾਨ ਢਾਈ ਲੱਖ ਮਰ ਚੁਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੱਟੜ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਪੱਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਸਦਾਰ, ਮਿਲਿਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਫੌਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਕਾਫੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹੇ।

ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ, ਐਹਮਦ ਇਕ ਦਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹਥਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ। ਖੁਮੀਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਸੈਰੀ 40 ਦਿਨ ਖੁਮੀਨੀ ਦਾ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਤਾ ਇਆ ਤੁੱਲਾ ਹੁਸੈਨ ਅਲੀ ਮੋਂਟਾਜ਼ੀਰੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੀ ਲੀਡਰੀ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਨਤਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕਲ, ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਜਲੂਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਐਹਮਦ ਖੁਮੀਨੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਈਰਾਨੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਤੇ ਐਹਮਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਵਾਂਗ ਉਚੱਤ ਇਮਾਮ ਬਣ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵ ਇਆ ਤੁੱਲਾ ਖੁਮੀਨੀ ਖਾਨਦਾਨ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।

ਬਾਵਜੂਦ ਏਸ ਦੇ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਅਜ ਕੱਲ ਬੜੀ ਘੋਰ ਰਾਜਸੀ ਦੌੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਵਾਂਗ ਐਹਮਦ ਵੀ ਕੱਟੜ ਕੌਮੀਉਨਿਸਟ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਓਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਉਤਰੀ-

ਗਵਾਂਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਓਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਕੜੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਦਾ ਰੂਸੀ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਸ ਲਈ ਐਹਮਦ ਦਾ ਈਰਾਨ, ਚੀਨ ਵਾਂਗ, ਐਂਟੀ-ਰੂਸ ਅਤੇ ਐਂਟੀ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਵੈਸਟ ਨਾਲ ਵੀ ਰਾਬਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਛਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਉ-ਸੇ-ਤੁੰਗ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਿਵੇਂ ਡੋਂਗ ਸ਼ਾਓ ਪਿੰਗ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਐਹਮਦ ਵੀ ਈਰਾਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਜ ਕਰੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ-ਘਾਤੂ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰ ਵੈਸਟ ਜਰਮਨ ਨਾਲ ਤੋਹਰਾਨ ਵਿਖੇ ਗਠ-ਜੋੜ ਕਰਨਗੇ। ਖੁਮੀਨੀ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਮੁੜ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਹਥਿਆਉਣਾ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਨਵੇਂ ਇਮਾਮ ਲਈ, ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮਿਤਰ ਬਣਨਾ ਵੀ ਇਕ ਮੋਹਜ਼ਿਜ਼ਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਈਰਾਨ-ਈਰਾਕ ਲੜਾਈ ਜਿਹੜੀ 6 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਅਸਲ ਖੁਮੀਨੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾ ਈਰਾਕੀ ਸਦੱਮ ਹੁਸੈਨ ਤੋਂ ਬਦਲਾ-ਲਊ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਦ ਖੁਮੀਨੀ ਨੇ ਰਜ਼ਾ ਸ਼ਾਹ ਪੋਹਲਵੀ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਲਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਓਹ ਈਰਾਕ ਰਿਹਾ ਪਰ ਓਹਦੀ ਸਦੱਮ ਨਾਲ ਅਣਬਣ ਹੋ ਗਈ। ਈਰਾਨੀ ਇਆ ਤੁੱਲਾਵਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੌਂਏ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਆਮਦਨ ਹੈ ਤੇ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਓਹਦੇ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਕਾਤ (ਦਸਵੰਧ ਵਾਂਗ) ਵਜੋਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਓਹ ਈਰਾਕ ਗਿਆ ਓਹਦੇ ਕੋਲ 80 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ ਤੇ ਜਦ ਓਥੋਂ ਓਹ ਫਰਾਂਸ ਗਿਆ ਤਾਂ ਓਹਦੇ ਕੋਲ ਵਾਹ-ਵਾ ਤਨਖਾਹਦਾਰ 50 ਰਾਖੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਫਰਾਂਸ ਜਾ ਕੇ 300 ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਮਗਰੋਂ, ਈਰਾਨ ਉਪਨ ਓਹਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਫਲਸਤੀਨੀ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੂੰ 25 ਬਿਲੀਅਨ (ਅਰਬ) ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਇਕ ਮਿਲੀਅਨ ਈਰਾਨੀ ਗੱਭਰੂ ਜੰਗ ਦੀ ਬਲੀਚੜ੍ਹ ਚੁਕੇ ਹਨ। 15 ਤੋਂ 30 ਸਾਲੇ ਗੱਭਰੂ ਜਬਰੀ ਭਰਤੀ ਕਰ, ਈਰਾਕੀ ਧਰਤ ਵਿਛੋਲੀਆਂ ਸਰੰਗਾਂ ਉਪਰੋਂ ਦੀ ਅਗਾਂਹ ਵਧ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਓਹ ਬਾਰੂਦ ਫਟਣ ਕਾਰਨ ਫੂਸੜੇ ਫੂਸੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਕੀਮਤੀ ਟੈਂਕ ਆਦਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕੇ (ਜਿਹਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੁਭ ਹੈ)। ਤਹਿਰਾਨ, ਕੂਮ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਲੱਤਾਂ, ਬਾਹਾਂ, ਅੱਖਾਂ ਗਿਣੇ ਅਲੂਟੇ ਮੁੰਡੇ ਦਿਡ ਭਰਨ ਲਈ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਆਮ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ਈਰਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਖਸਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਜਬਰੀ-ਭਰਤੀ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਲੋਕੀ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ, ਟਰਕੀ ਜਾਂ ਗਰੀਸ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸੀ-ਸ਼ਰਨ ਲਿਆਂਦੀ ਗਿਣਤੀ 6 ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਕੇਵਲ ਟਰਕੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ।

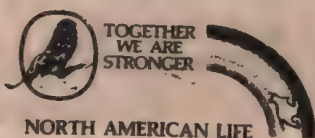
ਰਜ਼ਾ ਸ਼ਾਹ ਪੋਹਲਵੀ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕਾਤਲ ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਇਆ ਤੁੱਲਾ ਖੁਮੀਨੀ ਓਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਯੁਧ-ਭੇਂਟ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸ਼ਕੂਲ ਜਾਉ ਗਭਰੂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਤਾਂ ਭੱਠਾ ਹੀ ਬੈਠ ਚੁਕਾ ਹੈ ਪਰ ਖੁਮੀਨੀ ਦੀ ਹਾਲੇ ਜ਼ਿੰਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ? ਕਾਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਬੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਲ ਹੋਵੇ।

ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਕੱਟ ਲਿਆ। ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਰਾਈਫਲ ਦੀ ਸੰਗੀਨ ਚੋਭ ਕੇ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

“ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ?” ਜਿਹੜੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਬੜੀ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪੁਛ ਵਲੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਸੀ।”

*

Rupinder S. Azad

Ph. (604) 853-0134

Looking for
The Right Kind of Life Insurance?
YES!

Choice is Yours :

Traditional VS Universal [Smokers & Non Smokers]
For Details & Free Consultation

ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ ਲਵੋ। ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ, ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ

Toll Free Line (in B.C.)

1-800-242-8044

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Contact:

Rupinder S. Azad

AZAD INSURANCE AGENCIES

#1 - 2619 - Cedar Park Pl. Clearbrook, B.C.

ਫਿਲਮ-ਲੋਕ

ਅਸ਼ੋਕ ਤਿਆਗੀ ਕਮਾਲ ਹੈ!

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸ਼ੋਕ ਤਿਆਗੀ ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਵਿਖਾਈ। ਬੰਬਈ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲੰਮੀ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਰਾਬੱਧ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਰੁਕਸਿਰ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ 'ਮੋਰਚਾ' ਨਾਂ ਦੀ ਡੇਵ ਘੰਟੇ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਦਿਤੀ।

ਖੁਬਸੂਰਤ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਮੋਰਚਾ' ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮ ਇਕ ਆਮ ਚੰਗੀ ਫਿਲਮ ਵਾਲਾ ਸੁਆਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਤਿਆਗੀ ਨੇ 'ਮੋਰਚਾ' ਦੇ ਵਿਚ 'ਦਰਦ ਕਾ ਰਿਸ਼ਤਾ' 'ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋਕਰ' ਤੇ 'ਮੁਗਲੇ ਆਜ਼ਮ' ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨਾਂ ਨੂੰ ਐਸਾ ਫਿਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ 'ਮੋਰਚਾ' ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਮੀ ਕਪੂਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ, ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ ਤੇ ਅਮਜਦ ਖਾਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਪਾਰਕ ਨੇੜਲਾ ਭਰਵਾਂ ਜਲੂਸ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਹਨ।

'ਮੋਰਚਾ' ਇਕ ਸਾਂਝਣਯੋਗ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਸ਼ੋਕ ਤਿਆਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੁਨੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਏਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਨਿਭਾ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ।

ਗੋਵਿੰਦਾ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਵੀ

ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਐਕਟਰ ਗੋਵਿੰਦਾ ਨੇ ਖੁਦ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੋਵਿੰਦਾ 45 ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਦਿਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੀ, ਉਹ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹੋਰ ਵੱਧ ਕਮਾਈ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਕਾਸਟ ਦਾ ਜਲਦ ਐਲਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਰਿੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹੀ ਵਿਰਿੰਦਰ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ 'ਲੰਬਤਦਾਰਨੀ' ਤੇ 'ਸਰਪੰਚ' ਸੁਪਰਹਿਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਚੁਕਾ ਹੈ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ 'ਤੁਲਸੀ' ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉਪਰੰਤ ਕਿਸੀ ਕਾਟਕਰ, ਗੋਵਿੰਦਾ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਮੇਰਾ ਲਹੂ' ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਬਲਬੀਰੇ ਭਾਬੀ' 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਦਿਲਜੀਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਫਿਲਮਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਫਿਲਮਾਂ 'ਕੀ ਬਣੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ' ਅਤੇ 'ਯਾਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸਲਵੱਟੇ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਪੀਘਾਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ' ਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ 14 ਗੀਤਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 3758.72 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹੀਰੋ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਹੈ ਤੇ ਹੀਰੋਇਨ ਨਵੀਂ ਕੁੜੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਨਿੱਕੇ ਰੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵੱਡੇ ਰੋਲ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿਮੀ ਦੀ 'ਰੁਖਸਤ'

ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸਿਮੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਰੁਖਸਤ' ਆਖਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ 'ਆਖਰ' ਸ਼ਬਦ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਵਰਤਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ

'ਕੀ ਬਣੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ' ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ (ਫੋਟੋ: ਏ. ਸਿੰਘ ਬਨਿੰਡਾ)।

'ਰੁਖਸਤ' ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਅਟਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

'ਰੁਖਸਤ' ਦੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਅਨੁਰਾਧਾ ਪਟੇਲ, ਮਿਠੂਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਰੋਹਿਨੀ ਹੰਤਗੜੀ, ਮਾਰਕ ਚੂਬੇਰ, ਅਮਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ ਤੇ ਖੁਦ ਸਿਮੀ ਗਰੇਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਂ ਸਿਮੀ ਨੇ ਚੰਗੀ ਮਹਿਮਾ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਦੇਖਾਂਗੇ ਉਹਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਆਂਢ 'ਚ ਹੜਤਾਲ

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਖੁਬ ਮਸ਼ਹੂਰ/ਬਦਨਾਮ ਹਨ। ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਕਲ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ, ਫਾਈਨਾਂਸਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ, ਤਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਤੇ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਵੀ ਜਲੂਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਚੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਦੋ ਹਨ: ਨਵੇਂ ਨੈਕਸ ਸਰਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲਵੇ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲੀ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸਟਾਂ ਦੇ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਸਿਨੇਮਾ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿਨੇਮਾ-ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਵੀਡੀਓ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਬੰਦ ਕਰਾਵੇ। ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਕੋਈ ਇਕ ਦਰਜਨ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨੋਬਤ ਆਈ।

ਮੰਦਾਕਨੀ ਗਾਇਕਾ ਬਣੀ

ਐਕਟਰਾਂ ਤੇ ਐਕਟਰੈਸਾਂ ਵਿਚ ਗਾਣੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਦੋੜ ਜਿਹੀ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਖੈਰ ਬਹੁਤ ਕਲਾਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜੋ ਸਿਨੇਮਾ-ਸਕਰੀਨ ਉਪਰ ਬੁੱਲ੍ਹ ਹਿਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜਨਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਐਕਟਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪਾਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ, ਰੇਖਾ, ਮਿਠੂਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਪੜਾ ਨੇ 'ਮੇਰਾ ਮੁਕੱਦਰ' ਲਈ ਗਾਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਾਇਆ ਹੈ। ਗਿੱਬੀ ਕਪੂਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਤੇ ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪਿਠ-ਵਰਤੀ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਮੰਦਾਕਨੀ ਨੇ ਭੱਪੀ ਲਹਿਰੀ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਗਾਣੇ ਗਾਏ ਹਨ।

ਸ਼ਿਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ੂਟਿੰਗ

ਹੀਰਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣ ਰਹੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ 'ਦੇ ਕੈਦੀ' ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਆਉਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਉਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਜੈ ਕਸ਼ਯਪ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੋਵਿੰਦਾ, ਸੰਜੇ ਦੱਤ, ਰਣਜੀਤਾ, ਫਰਹਾ, ਨੀਲਮ, ਅਮਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ, ਸੁਰੇਸ਼ ਉਬਰਾਏ ਤੇ ਗੁਲਸ਼ਨ ਗਰੇਵਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਦਾ ਨਾ ਪੁਸ਼ਪਾ ਐਸ, ਚੌਧਰੀ ਹੈ।

ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ੋਹਰਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਗਾਇਕਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ 'ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇਸ਼ਾਦ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜੈਦੇਵ ਨਾਲ ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਦੀ ਔਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਬਣ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕੀਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ

ਸੁਰੀ ਅਮਰਜੀਤ

ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਸੈਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਮਿਸਟਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦੀ ਫਰੈਂਚ ਕੌਮੀਅਤ ਨੂੰ 'ਭੱਭੂ' ਨਾਲ ਕੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨੋਤ ਵਾਲੀ ਕੌਮੀਅਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਸੈਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚੀਰ ਫਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਨਸਲਵਾਦੀ ਰੰਗ ਭੇਦ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਗੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉਪਰ ਇਕ ਕਲੰਕ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਗੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਤਿਆਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਆਦਾਰੇ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰੰਗਭੇਦ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਕੰਨ ਪਾੜਵਾਂ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜਰਮਨ, ਫਰਾਂਸ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲ, ਜਾਪਾਨ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉਪਰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਘਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਗੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ਰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਵੋਟ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ, ਰੰਗਭੇਦ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਲਹਿਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ਼' ਅਤੇ 'ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੇ ਲੱਗ ਪੱਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ (ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ) ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਰੁਧ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਪਾਰਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚੱਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਬੈਠੀ ਬਹਾਨੇ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਨੇ ਵੀਟੋ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਵੀਟੋ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਨੂੰ ਹਾਰ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਈ। ਇਥੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਬੰਦੀ 'ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ' ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਵੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਰੰਗ ਭੇਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ, ਜਿਸ ਅਗੇ ਬੈਚਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 'ਸਹਿਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ' ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਾਰ ਦੇ ਤਰਲੇ ਵਿਅਰਥ ਜਾਣ ਉਤੇ ਹੀ 'ਮੁੱਢ ਰੱਖਵੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦਬਾਓ ਵੀ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

ਇਥਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਬਾਓ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਬੋਧਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਦਬਾਓ ਹੇਠ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ 'ਵਾਈਨ' ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਵਾਈਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਓਂਟੇਰੀਓ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਿਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਓਂਟੇਰੀਓ ਨੇ ਵੀ ਵਾਈਨ ਮੰਗਵਾਉਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਬੀ. ਸੀ. ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਸੂਬਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਸੈਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੀ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਈਨ ਮੰਗਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਉਪਰ ਅੜੀ ਕੀਤੀ।

ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਉਘੜਵੇਂ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾ ਕਹੀ ਕਿ ਵਾਈਨ ਮੰਗਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮਗਰੋਂ, ਜਦੋਂ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਏਸੇ ਦੌਰਾਨ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਰੁਧ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੀ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦਿਆਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੈਲਨ ਵੱਧ ਵਾਈਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਰੁਧ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਉਤੇ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਿ: ਜੇਮ ਕਲਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਤਾੜਨਾ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਗੱਲ ਇਥੇ ਹੀ ਨਾ ਮੁੱਕੀ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਇਥੇ ਸਫੀਰ ਗਲਿੰਨ ਬੈਬ ਨਾਲ 7 ਨਵੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਬੀ. ਸੀ. ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚੋਖੇ (ਫਰੇਮ) ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਕੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਦੇ ਵਲੋਂ ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਵਾਈਨ ਮੰਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚੋਖੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੀ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਘਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਕੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭੁੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਟੀਨ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਕੋ ਕੰਮ ਕਰਨ ਉਪਰ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਘੱਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਗੋਰਿਆਂ ਲਈ ਬਣੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਚਰਚਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਉਹ ਗੋਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਟਰੇਨਾਂ ਵਿਚ ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਹਨ, ਉਹ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਗਏ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹੀ ਦੇਰ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਉਥੇ ਰੰਗ ਭੇਦ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਨਸਲਵਾਦੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਗੋਰੀ ਆਬਾਦੀ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ

ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਭਾਵ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਹੈ। ਗੋਰੀ ਆਬਾਦੀ ਕੋਲ ਧਰਤੀ ਦੀ 87 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਕੋਲ 13 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਗੋਰੀ ਆਬਾਦੀ ਤਿੰਨ ਯੂਰਪੀ ਕੌਮਾਂ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜਰਮਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਡੱਚ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਕਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਕਾਲੇ ਅਫਰੀਕਨ, ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ

ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਦਾ ਹਾਲੈਂਡ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਦਾ ਗੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਓਲਾਰ ਵਤੀਰਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਈਨ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਪਾਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਲ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਪਰ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਡੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਲਬਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਵਸੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਹੁ ਕੌਮੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਨੇਟਿਵ ਇੰਡੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤਿੰਨ ਉਭਰਵੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੂਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵਿਪਾਰਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਆਮ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਲੋਕ, ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚੋਂ 'ਨਸਲਵਾਦੀ ਰੰਗ ਭੇਦ' ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਦੇ ਨਸਲਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਪਣਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ, ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਇਹ ਨੰਗੀ ਚਿੱਟੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਈ ਜਦੋਂ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ 'ਚੋਂ ਸਿਖਰ ਉਪਰ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਮੇਂ ਹੜਤਾਲ ਉਪਰ ਸਨ। (ਜੋ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫਤੇ 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰ ਕੰਮ ਤੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਗਏ ਹਨ।) ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਲੰਬਰ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਮਿਲ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਅਸਹਿ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚੋਖੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੰਬਰ-ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੜਤਾਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁਧ ਸਿੱਧਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਫੁੰਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੋਕ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੜਤਾਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਹਾਲ ਪਾਇਆ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੰਬਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਢ ਬੱਝ ਸਕੇ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਚੋਖੇਟਿਆਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਵਿਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਰਚਾਰ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉਪਰ 'ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਹੱਕ' ਨੂੰ ਵਰਤਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਕੇ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਗਿਣੀਮਿਥੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੜਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਨਸਲਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣ ਕੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਸਲਵਾਦੀਆਂ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 39 'ਤੇ)

Non-smokers pay less for insurance.

Mohindar Singh Gill

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

SunLife
OF CANADA

Get your life in shape.

BUYING & SELLING

Farms, Home, Lots and Apartments

Contact:

Dilbag Singh Johal

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

Ph. Off. (604)438-8161

Res. 325-0588

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਤਰਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ

Canada Trust Realtor

The Canada Trust Company

2629 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5H4

ਪੰਨਾ 38 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਉਪਰ ਬੇਇਜ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੋਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਫਰਤ ਸੁੱਟੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ, ਕੁਝ ਸਵਾਰਥਪ੍ਰਸਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਵਿਚੋਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਰਕਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤ, ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸਫੀਰ ਗਲਿਨ ਬੈਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵੈਂਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਲਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਸਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯਾਦ ਪੁੱਜ - ਛੇ ਸਾਲ ਪਿਛੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਈਵਾਲ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਉਪਰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ, ਈਰਾਨ, ਲਿਬੀਆ, ਨਿਕਾਰਗੋਆ, ਪੋਲੈਂਡ ਆਦਿ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਚੁੱਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਉਪਰ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਾਸਾ ਹੀ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਟੇਂਡ ਹਵਾ ਦੇ ਰੁਖ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਦੀ ਵੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ।

ਸੋ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਇਕ ਚੇਲੰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਉਸਰ ਰਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਇਖਲਾਕੀ ਲਹਿਰ ਦਾ, ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰੁਪਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀ ਇਸ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਚੇਤਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਤਨ ਕਰੀਏ। ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ

Matrimonial

ਪੱਕੇ ਕੰਮ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ 36 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਸੈਟਲ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਮੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਪਤੇ ਉੱਤੇ ਖਤ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹੋ:

BSM (206)

C/o The Canada Darpan

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Matrimonial

Match for a 35 years old 5'-10" handsome and Canadian Immigrant boy. He has his own business. Family owns good rural and urban property in India. Write particulars at the following address.

J.S.B. (216)

C/o The Canada Darpan

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

ਦੇ ਸੋਕਰਡ ਪੱਖੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਖੇੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦੇ ਬਣੇ ਧਰਮਨਿਰਪੱਖ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ, ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਹਾਦਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਸੋਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਲਿਤਾੜ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਜੋ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੀ 'O' ਲੈਵਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੜਕੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਤ ਪੱਤਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਕਰੋ:

K.G. (221)

C/o CANADA DARPAN

Box 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 26 ਸਾਲ ਕੱਦ 6'-1" ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਬੀ. ਸੀ.) ਦਾ ਗਰੈਜੂਏਟ ਹੈ, ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੜਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ।

K.G. (222)

C/o CANADA DARPAN

Box 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Matrimonial

Suitable match for a Sikh Khatri Boy 28 year, 6', handsome good looking, Canadian citizen. No bar.

P.O. Box 873

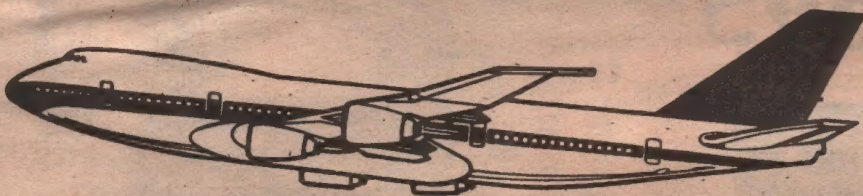
New Westminster, B.C.

V3L 4Z8

ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਬੈਂਸ ਟਰੇਵਲ ਸਰਵਿਸ

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਕਿਤੇ ਰੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ
ਫਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਭਿਜਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸਟੇਜ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.

Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ
ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
BRITISH COLUMBIA GENERAL OFFICE
2030-1055 WEST GEORGIA STREET
VANCOUVER, BRITISH COLUMBIA

Life, Health, Group Insurance,
Annuities, Pension Plans
Temporary and Permanent Policies

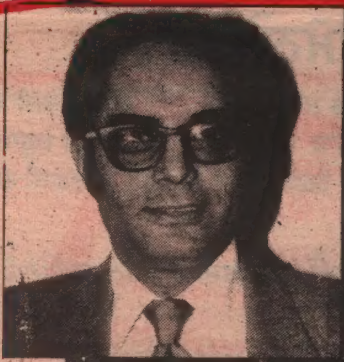
Smokers & Non Smokers Rates

ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਸਰੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੋਰ
ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ-ਫਰਨੀਚਰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਗਿੱਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ

ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸੇਲ

7 DRAWER DRESSER, HUTCH MIRROR, 2 NIGHT TABLES, RADIO HEAD BOARD,
FOOT BOARD RAILS AND ARMOIR (AS SHOWN IN THE PICTURE)

Something New!
Ask About Our
GILLFORD
FURNITUREMART
CREDIT CARD
SERVICE
APPLY TODAY.

GILL-FORD FURNITURE MART
"Better Quality Furnishing at Discount Prices"

Financing Available O.A.C.

13442-108th Avenue, Surrey

Hours: Mon-Fri 10-6, Sat.-Sun. & Holidays 10-6

588-4461

